

Vlaams
Parlement

vergadering **31**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 1 april 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE	
Coöptatie van drie leden in de raad van bestuur	4
ACTUELE VRAAG van Lieve Maes aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de verspreiding van een Franstalige folder in Zaventem met de oproep om zich vooral niet te integreren	
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een Franstalige folder van 'Citoyens de Zaventem'	4
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de gebrekkige communicatie naar de reiziger door De Lijn	7
ACTUELE VRAAG van Mathias De Clercq aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het advies van het Vlaams Gewest betreffende het KB inzake drones van federaal minister Jacqueline Galant	10
ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de trage start van de digitale bouwaanvraag	12
ACTUELE VRAAG van Els Robeyns aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de afschaffing van de melkquota	
ACTUELE VRAAG van Jan Van Esbroeck aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de afschaffing van de melkquota	16
ACTUELE VRAAG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de schending van de privacy door Facebook	21
ACTUELE VRAAG van Lionel Bajart aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de repercussies van online video-applicaties als Periscope en Meerkat op de nieuwsverslaggeving	23
ACTUELE VRAAG van John Crombez aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de impact van de federale begrotingscontrole op de komende Vlaamse begrotingscontrole	
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de gevolgen voor de Vlaamse begrotingscontrole van het niet doorstorten van 396 miljoen euro door de federale overheid in toepassing van de Financieringswet	26
ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over Vlaanderen en de publiek-private financiering (pps)	32

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de doorlichting van scholen door de inspectie	
ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de analyse van de doorlichting in het Vlaams onderwijs	35
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van John Crombez en Jan Bertels betreffende de narekening van de geraamde gewestelijke personenbelasting door het Rekenhof en de oprichting van een interfederale taskforce – 308 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	39
ACTUELE VRAAG van Ingeborg De Meulemeester aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de toekomst van de beroepsopleiding hbo5 Verpleegkunde	40
ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de overgangsbepalingen en onduidelijkheid omtrent subsidies voor maatwerk	42
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van John Crombez en Jan Bertels betreffende de narekening van de geraamde gewestelijke personenbelasting door het Rekenhof en de oprichting van een interfederale taskforce – 308 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	45
VOORSTEL VAN DECREET van Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Caroline Bastiaens, Yamila Idrissi en Bart Caron houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013 – 261 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4 Voorstel tot aanvulling van de agenda	46
ROUWHULDE	46
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Andries Gryffroy, Bart Somers, Valerie Taeldeman: ambtsverplichtingen;

Caroline Bastiaens, Sonja Claes, Kris Van Dijck: familieverplichtingen;

Rob Beenders, Barbara Bonte, Jelle Engelbosch, Lies Jans, Wouter Vanbesien, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Peter Van Rompuy, Sabine Vermeulen: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 60/24).

VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE

Coöptatie van drie leden in de raad van bestuur

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 26 februari 2015 deelt de heer Berber Bevernage, voorzitter ad interim van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie, mee dat de raad van bestuur van dat instituut in zijn vergadering van 26 februari 2015 de heren Bilal Benyaich en Filip Reyniers en mevrouw Mieke Van Hecke heeft gecoöpteerd.

Inmiddels heeft men mij bij brief van 1 april 2015 meegedeeld dat mevrouw Mieke Van Hecke verkozen is tot voorzitter en de heer Dirk Roctus tot ondervoorzitter van het instituut.

Samen met de raad van bestuur zal dit nieuwe dagelijks bestuur het Vredesinstituut de komende vijf jaar verder uitbouwen als performante paraparlementaire instelling van het Vlaams Parlement.

ACTUELE VRAAG van Lieve Maes aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de verspreiding van een Franstalige folder in Zaventem met de oproep om zich vooral niet te integreren

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een Franstalige folder van 'Citoyens de Zaventem'

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Voorzitter, minister, deze folder kreeg ik net als alle andere inwoners van Zaventem vorige week in de bus. De folder gaat uit van 'Citoyens de Zaventem' en is gericht aan alle Franstalige inwoners. Men biedt een aantal diensten aan, onder andere bijstand als men onvoldoende Nederlands kent om in contact te komen met de gemeente. Men biedt juridische bijstand aan als

men zich bedreigd voelt in zijn rechten als Franstalige in de Rand. Men biedt begeleiding naar de sportinfrastructuur aan in Franstalige gemeenten in de omgeving en zo meer.

Groot was onze verbazing en we hebben dan ook enig opzoekingswerk gedaan. Citoyens de Zaventem is een vzw die neergelegd is op de griffie in augustus 2014. Er zitten een aantal UF-mandatarissen in, zowel uit de gemeenteraad als uit het OCMW. Verbazingwekkend is het adres van de verantwoordelijke uitgever. Dat is toevallig het adres van de zijkant van het gemeentehuis van Sint-Lambrechts-Woluwe. Dat laat ons vermoeden dat hier toch wel enige georkestreerde actie achter zit. De burgemeester van Sint-Lambrechts-Woluwe heeft vroeger al aangekondigd dat hij budgetten zou vrijmaken om de Franstaligen in de Rand te ondersteunen.

Wij vinden dit echt niet kunnen. Dit is een totaal fout signaal: de mensen zouden integendeel moeten worden aangespoord om zich te integreren en Nederlands te leren zodat ze kunnen deelnemen aan het sociale leven in Zaventem en de kans hebben om vlug aan een job te geraken, enzovoort.

Wat is uw mening daarover, minister? Kunt u daar enige actie tegen ondernemen?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik kan me natuurlijk aansluiten bij de woorden en de vragen van mevrouw Maes. Vorige week viel inderdaad die folder, die verspreid werd namens de vzw Citoyens de Zaventem, in de brievenbussen van Zaventem. De verantwoordelijke uitgever van de folder is Patrick Van Cauwenberghe, gewezen fractieleider van de Union des Francophones in de Zaventemse gemeenteraad. In die folder wordt aan Franstalige inwoners juridisch advies gegeven over hun zogenaamde taalrechten waarbij ze natuurlijk aangemoedigd worden om zich zoveel mogelijk van het Frans te bedienen in Zaventem, een Vlaamse gemeente. Gemeentelijke initiatieven van de gemeente Zaventem worden zelfs als discriminerend bestempeld omdat de voertaal er uitsluitend Nederlands zou zijn.

De folder gaat inderdaad uit van een vzw uit Sint-Lambrechts-Woluwe die gelinkt is aan het gemeentebestuur van die gemeente. Via de folder tracht men natuurlijk het Nederlandstalige karakter van Zaventem en bij uitbreiding van de Vlaamse Rand te ondergraven. Dat er daarover in Zaventem heel wat beroering ontstond, lijkt me dan ook evident omdat de folder volledig ingaat tegen de inspanningen die worden gedaan om de Franstaligen in de Rand aan te moedigen om Nederlands te leren. Wanneer wij van allochtonen in Vlaanderen verwachten dat zij Nederlands leren, dan geldt dat uiteraard ook voor de Franstaligen in de Vlaamse Rand. De bedoeling van de heer Maingain is natuurlijk duidelijk. Hij wil van gemeenten als Zaventem de facto faciliteitengemeenten maken en die randgemeenten op termijn voor Brussel koloniseren.

Minister, hoe reageert de Vlaamse Regering op deze provocatie, op deze schending van het territorialiteitsbeginsel?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het gaat inderdaad over een betreurenswaardig initiatief van particulieren dat nog eens illustreert dat het blijkbaar nog altijd Franstaligen zijn die naar de Vlaamse Rand verhuizen en vervolgens vinden dat niet zij zich moeten aanpassen aan hun nieuwe omgeving maar dat die nieuwe omgeving zich moet aanpassen aan hen. Wanneer zij een tweetalig bestuur willen, dan kan dat perfect wanneer zij verhuizen naar Brussel. Dat suggereer ik hun dan om vervolgens te doen.

'Citoyens de Zaventem' wordt overal gesteund behalve in Zaventem. De website wordt gehost vanuit Roubaix in Frankrijk en de vzw is gevestigd in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, op het adres van een overheidsgebouw van de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe. Sint-Lambrechts-Woluwe is een gemeente die kampt met heel wat problemen, ook budgettaire problemen inzake welzijn, wonen, criminaliteit. Maar toch biedt men duidelijk diensten aan voor dergelijke burgerinitiatieven.

Ik heb een schrijven gericht aan de burgemeester in kwestie met de mededeling dat het hier gaat over deloyaal gedrag. Indien de burgemeester dit initiatief steunt – ik geef hem het voordeel van de twijfel –, zich wil propageren als een veilige haven voor alle burgerinitiatieven en bepaalde discriminaties wil aanklagen, kan hij vanuit diezelfde ingesteldheid ongetwijfeld dezelfde faciliteiten aanbieden aan andere burgerinitiatieven zoals www.inwonersvanzaventem.be. Dat is het antwoord op 'Citoyens de Zaventem'. Gelet op de absolute onverdraagzaamheid ten aanzien van discriminatie in hoofde van de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe kan ongetwijfeld ook de vereniging 'Inwoners van Zaventem' rekenen op de faciliteiten die kosteloos worden aangeboden door de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe. Daar ga ik van uit. Ik kijk uit naar het antwoord op dat schrijven.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord. We zullen de nieuwe tegenhanger van 'Inwoners van Zaventem' verwittigen dat zij zich volgens u mogen melden bij het gemeentehuis van Sint-Lambrechts-Woluwe. Ik dank u voor de spoedige actie.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik denk dat wij ook de Brusselse Regering in dezen ter verantwoording mogen roepen. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is toezichhoudende overheid voor de Brusselse gemeenten. In de Brusselse Regering zijn ook twee van uw coalitiepartners vertegenwoordigd: Open Vld en CD&V. Twee partijen uit de Vlaamse Regering zitten dus ook in de Brusselse Regering. Ik denk dat de Vlaamse Regering bij de Brusselse Regering op tafel moet kloppen omdat het niet kan dat men gebruikmaakt van overheidsgeld om folders te bedelen die regelrecht ingaan tegen de inspanningen die worden geleverd en de vragen die worden gesteld aan Franstalige inwoners in de Vlaamse Rand om zich, zoals dat in elke normale wereld zou zijn, van het Nederlands te bedienen. Minister, roep dus ook de Brusselse Regering ter verantwoording.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, ik denk dat de mensen die dat hebben rondgestuurd, niet liever vragen dan dat we hier vandaag met veel ergernis reageren. Ik stel voor om niet te veel in te gaan op provocaties die ik in het Frans provocaties pur sang wil noemen. Ik heb de indruk dat het gaat om de uiting van een postnatale depressie van de betrokkenen, na de BHV-saga. De Vlaamse Rand is en blijft in de 35 gemeenten Vlaams. Zouden we ons niet beter toespitsen op onze actie op het terrein voor een inclusief Vlaams beleid, dan te reageren op zo'n folder die er geen is?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Mijnheer Doomst, zelf vind ik het getuigen van een achterhoedegevecht, van mensen die nog denken te leven in een periode dat ze zich nog veel konden permitteren. De problemen van de Rand liggen elders. De echte problemen pakken we aan in de commissie Brussel en de Vlaamse Rand, en ook in andere commissies. Zo denk ik aan de capaciteitsproblemen in het onderwijs, nodig voor de opvang van anderstalige leerlingen in de best mogelijke omstandigheden, en aan de historische achterstand op het vlak van

welzijn en mobiliteit. Ik denk dat het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering zich daarop moeten concentreren, en op dat vlak bewijzen dat we het verschil kunnen maken en iedereen welkom heten. Er mogen dan nog tien of honderd folders in het Frans, Roemeens, Engels of Bulgaars verschijnen: dat zal dan weinig indruk maken. We hebben dan onze footprint geplaatst. Dan heeft de Vlaamse Gemeenschap gedaan wat de burgers van haar verwachten: een goed beleid voor iedereen, welke moedertaal men ook spreekt, voeren. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Voorzitter, minister, collega's, dat pamflet polariseert, en wij veroordelen dat initiatief. CD&V en Open Vld zegden het ook al: niemand heeft baat bij een polariserende boodschap. Ik begrijp het ook niet zo goed waarom de N-VA hier een megafon geeft aan de boodschappers, temeer daar de realiteit anders is. Ik verwijs dan naar de recentste Taalbarometer Vlaamse Rand, die ons leert dat het percentage van Nederlands- en Franstaligen stabiel blijft en dat vooral het aantal tweetaligen toeneemt. Dat is toch een positieve evolutie voor onze Vlaamse Rand, en ook voor de N-VA. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Ben Weyts: Ik ga akkoord. Ik denk niet dat ik in mijn antwoord blij heb gegeven van overdreven zwaarwichtigheid die ik aan het probleem hecht. Ik begrijp natuurlijk de bekommernis. Het is zeker niet zo dat er zich in de Vlaamse Rand op dat vlak geen problemen voordoen. De Taalbarometer Vlaamse Rand toont dat aan, want ongeveer twee derde van alle nieuwkomers kent geen Nederlands. Dat is een probleem dat we niet mogen bagatelliseren. Er moet iets aan gebeuren. Ik heb geen slaap gelaten voor het initiatief, maar dat betekent nog niet dat de bezorgdheid niet mag worden gedeeld.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Ik wil even de collega's die dit een overroepen zaak vinden, van antwoord dienen. In mijn gemeente zijn meer dan 30.000 inwoners. Het aantal reacties van mensen die stellen dat we dit initiatief niet onbeantwoord mogen laten, is groot. Ik voel me verantwoordelijk om hun bezorgdheid hier te verwoorden. *(Applaus bij de N-VA en het Vlaams Belang)*

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik ben het uiteraard niet eens met de collega's die zeggen dat we op die provocatie niet moeten reageren. We kunnen in de Vlaamse Rand natuurlijk alles lijdzaam ondergaan en alle provocaties laten gebeuren. De Vlaamse Regering, maar ook de Federale Regering, moet een initiatief nemen. Wat is het probleem? Een Brusselse gemeente krijgt van de federale overheid subsidies om een Nederlandstalige schepen in het college op te nemen. We stellen nu vast dat men dat belastinggeld aanwendt om de verfransing van de Vlaamse Rand te bewerkstelligen. Ik vind dat schandelijk en onaanvaardbaar. Het is dan ook noodzakelijk dat de Vlaamse Regering reageert. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de gebrekkige communicatie naar de reiziger door De Lijn

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, we hebben het verleden week in de commissie nog gehad over de terbeschikkingstelling van publieke data over mobiliteit voor de ontwikkeling van private mobiliteitsapps. Uiteindelijk is de oprichting aangekondigd van een open platform waarin de verschillende data ter

beschikking zullen worden gesteld. Op die manier zullen de mensen die zich verplaatsen, snel kunnen berekenen welke vervoersmodi voor hen het geschiktst of het snelst zijn.

Minister, we hebben het tijdens dat debat ook gehad over de terughoudendheid van de NMBS om die data ter beschikking te stellen. We waren het er toen roerend over eens dat de NMBS er alle belang bij had die data ter beschikking te stellen. Hoe beter de reistijden gekend zijn, hoe meer mensen de trein zullen nemen.

Afgelopen maandag heb ik het opiniestuk van de hoofdredacteur van Mondig Mobiel gelezen. Hij heeft met betrekking tot De Lijn een aantal bemerkingen gemaakt waarover we het morgen in de commissie waarschijnlijk nog zullen hebben.

Een aantal bemerkingen over de communicatie van De Lijn zijn me opgevallen. Volgens mij zijn het er een zestal. Hij heeft zijn beklag gedaan over de vele foutmeldingen op de website van De Lijn en over het feit dat de routeplanner moeilijk te vinden is. Hij heeft erop gewezen dat de website zelfs drie dagen offline is geweest. Op dat ogenblik moet iedereen noodgedwongen terugvallen op de papieren dienstregeling, die op veel plaatsen niet beschikbaar is. Er waren nog bemerkingen. Er is te weinig gecommuniceerd over het feit dat een sms-ticket na een uur vervalft.

Minister, naar aanleiding van deze opmerkingen over de communicatie verwijs ik even naar de vaststelling die we vorige week hebben gedaan. Dit gebrek aan communicatie moet u hebben gefrustreerd. Een slager die zelfgemaakte gehaktballen heeft, zal er geen enkele verkopen als zijn klanten niet weten dat ze te koop zijn. De Lijn moet ervoor zorgen dat de mensen weten wanneer de bus rijdt. Ik zou graag weten of met deze opmerkingen al iets is gedaan.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, sinds januari 2015 is, voor alle duidelijkheid, de nieuwe site van De Lijn staat online. Er zijn vanzelfsprekend enkele kinderziektes. Ik ben de eerste om een en ander te relativeren.

Ik heb laten optellen hoeveel uren de website offline is geweest. Er zijn wat kleine incidentjes geweest. Het gaat om 14 uur op een totaal van 2200 uur. Dit betekent dat de gloednieuwe website gedurende 99,93 procent van de tijd perfect heeft gefunctioneerd. Dit plaatst een en ander in perspectief.

Bovendien gaat het om een veelgebruikte website. Om iedereen een idee te geven, geef ik even de cijfergegevens voor februari 2015 weer. Er zijn gedurende die maand 1.780.000 bezoekers geweest. Die website functioneert wel degelijk.

We hebben de website overigens ook door een onafhankelijk bureau laten testen. Wat de functionaliteit betreft, scoort de website zeer hoog. Dit betekent niet dat er niet meer aan verbeteringen kan worden gewerkt.

De website is gedurende een weekend offline geweest. Dit is echter op voorhand aangekondigd. De elektriciteitswerken in het datacenter in Mechelen vormden de oorzaak. Aangezien dit op voorhand werd aangekondigd, vind ik dit begrijpelijk.

De routeplanner staat op de website van De Lijn. Dat is in orde. Ik heb het zelf nagekeken. Op elke pagina staat een link naar de routeplanner.

De Lijn beschikt momenteel over een aantal apps. Voor personen met een handicap is er een app met halteaanmeldingen. Ik heb die app eind vorig jaar nog zelf gelanceerd. Het is belangrijk dat blinden op voorhand een signaal krijgen zodra de halte nadert. Een andere app is een mobiliteitsplanner. Die app bestaat

al jaren en houdt rekening met de huidige positie van de reiziger. Hij moet dit zelfs niet meer invoeren. De app berekent alles op basis van zijn gps-locatie. Hij kan invoeren waar hij heen moet en hoe laat hij daar moet toekomen. De app stelt hem dan een route voor op basis van het aanbod van De Lijn en desgevallend zelfs van de NMBS.

Mijnheer Ceyskens, wat de website betreft, zijn er ongetwijfeld wat kinderziektes. Al bij al is dit echter relatief. Er is echter altijd ruimte voor verbetering.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik weet dat er heel wat apps zijn voor De Lijn. Ik heb het nog eens nagekeken. Er zijn zelfs apps om kinderen te leren hoe ze zich moeten gedragen op een bus. Het stressmannetje is zo'n app. Voor alle duidelijkheid: ik ridiculiseer dat niet. Ik vind het belangrijk. Maar de eerste info moet nog altijd communicatie zijn naar de reiziger toe. Als we die 14 uren tegenover 2200 uren plaatsen, is dat relatief gezien weinig. Maar diegene die die bus moet pakken of zoekt tijdens die 14 uren, zal vruchteloos zoeken naar communicatie.

Ik denk dat er vandaag genoeg mogelijkheden zijn om met verschillende servers te werken. Om nieuwigheden uit te testen, wordt er meestal met verschillende servers gewerkt. Volgens mij moet het dus perfect mogelijk zijn om zoiets online te houden.

Minister, kunnen we het erover eens zijn dat alle info van De Lijn elektronisch permanent ter beschikking moet worden gesteld?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Ik ben ook wel eens kritisch over De Lijn. Ik denk nochtans, mijnheer Ceyskens, dat in dezen ook een stuk goede wil moet worden erkend.

Wat mij wel opvalt – en dat komt de laatste weken aan de oppervlakte – is dat er een verstoorde relatie is tussen De Lijn aan de ene kant en een aantal reizigersverenigingen aan de andere kant, zoals TreinTramBus. Ik lees daarover scherpe analyses. Minister, ik denk dat het goed is dat De Lijn rond de tafel gaat zitten met die reizigersverenigingen.

Communicatie is in deze digitale tijden iets waarop mensen voor de volle 100 procent moeten kunnen rekenen. Er moet inderdaad in deparnagemogelijkheden worden voorzien op het ogenblik dat het digitale het laat afweten. Al bij al denk ik wel dat De Lijn daarvan doordrongen is. Dat zou toch zo moeten zijn. De grote baas is een gewezen journalist.

Ik denk dat het in de praktijk wel meevalt. Het ideale is vaak de vijand van het goede. Maar hier moeten we toch naar het ideale streven.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Collega's, de vraagsteller en ook de minister hebben het vooral gehad over de digitale communicatie van De Lijn. Maar, minister, er zijn heel wat gebruikers van de bus en tram die niet met de smartphone vergroeid zijn of thuis achter de laptop zitten. Zij hebben nood aan analoge communicatie. Op dat vlak wil ik u toch voorleggen dat ik het nog altijd vreemd vind dat de LijnInfo nog altijd 30 cent per minuut moet kosten voor diegenen die geen app kunnen bedienen.

Verder is mij ook ter ore gekomen dat de dienstregelingsboekjes zouden worden afgeschaft in het kader van de besparingen. Ik heb al wat mails ontvangen van ouderenverenigingen. Zij zeggen dat oudere gebruikers graag zo'n boekje hebben over de bussen in de regio's zodat ze gemakkelijk kunnen opzoeken waar

en wanneer die bussen rijden. Minister, klopt het dat die worden afgeschaft? Zo ja, dan zou ik dat betreuren.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Voorzitter, communicatie is natuurlijk enorm belangrijk. Zoals de minister zegt, is dat een werk dat steeds in progressie is, zowel de communicatie met de burgers, als de communicatie met de lokale besturen.

Maar ik hoor hier dat de website 14 uren op 2400 uren offline is geweest. Bovendien was het offline zijn van die website op voorhand aangekondigd. Alle overige onduidelijkheden komen morgen aan bod tijdens een uitgebreide bespreking met de ombudsman in de commissie. Ik heb dus geen bijkomende vragen aan de minister, maar wel aan de voorzitter van dit parlement. Voorzitter, wat zijn de criteria waarop actuele vragen worden toegelaten in dit halfroond?

De voorzitter: Mevrouw De Ridder, u mag straks bij mij op kantoor komen, en dan zal ik het u wel uitleggen. (*Gelach*)

Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Blijkbaar vond er vroeger wel een gestructureerd overleg plaats met de vereniging TreinTramBus. Ik heb samengezeten met TreinTramBus en gezegd dat ik ervoor zal pleiten om dat overleg, dat om een of andere reden een stille dood is gestorven, opnieuw op te starten. Ik heb De Lijn gevraagd om dat overleg op structurele basis opnieuw op te nemen, zodat er ten minste een directe communicatie is. Dat zal ook wel gebeuren.

Met betrekking tot de dienstregelingsboekjes heb ik nog geen operationeel voorstel gezien. Vooralsnog moet ik het antwoord schuldig blijven. Ik koester weinig begoochelingen. Ongetwijfeld zult u me die vraag nogmaals stellen in de commissie. Ik zal daar dan waarschijnlijk informatie over hebben gekregen van De Lijn.

De heer Lode Ceysens (CD&V): Voor alle duidelijkheid, mevrouw De Ridder, ik ben niet op het kantoor van de voorzitter geweest.

De vraag wordt toegespitst op het 14 uur offline zijn van de website. Dat was één van de zes opmerkingen. Ik stel vast dat een belangrijke reizigersvereniging bemerkings heeft en dat zes punten gingen over communicatie. Minister, ik denk dat we het erover eens zijn dat communicatie de essentiële sleutel is om toegang te hebben tot openbaar vervoer en dat we daar maximaal op moeten inzetten.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Mathias De Clercq aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het advies van het Vlaams Gewest betreffende het KB inzake drones van federaal minister Jacqueline Galant

De voorzitter: De heer de Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Voorzitter, minister, dames en heren, federaal minister Galant – goed uitgesproken, voorzitter – kwam deze week op de proppen met een koninklijk besluit inzake drones. Dat was langverwacht omdat de vorige regering wat had getalmd. Nu komt de minister met een KB op tafel. Dat is een goede zaak omdat de sector sterk ontluikend is. Meer dan 170 Belgische jonge innovatieve bedrijven zijn erin actief, maar missen contracten en

moeten personeel ontslaan bij afwezigheid van een wettelijk kader. De sector is vragende partij voor duidelijkheid, voor rechtszekerheid, voor inderdaad volutarisme, voor ambitie om een en ander binnen de krijtlijnen van veiligheid en privacy mogelijk te maken.

Het is nu aan het Vlaamse Gewest om een advies ter zake uit te brengen. Wat zijn de contouren van het advies dat u naar voren zult schuiven? Mijn fractie hoopt oprecht dat er ambitie aan de dag wordt gelegd om een en ander te faciliteren en om de pioniersrol die de sector in ons land heeft, alle kansen te geven, want de wetgeving hinkt vaak achterop.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb hierover nog geen enkele informatie gekregen. Er is naar verluidt zelfs nog geen ontwerp van koninklijk besluit. Ook de sector heeft nog niets kunnen inkijken. We moeten ons enkel baseren op de communicatie die de afgelopen dagen is gebeurd. Verder is er geen betrokkenheid. Ik veronderstel dat er wel een uitnodiging tot overleg zal komen.

Ik sta positief tegenover een regelgeving. Drones worden in de praktijk gebruikt. Er zijn verschillende firma's mee bezig, onder andere voor het maken van luchtfoto's. Daarbij kunnen vragen worden gesteld over privacy, en dat is meteen een eerste bezorgdheid. Anderzijds is er de veiligheid, verkeersveiligheid en veiligheid van het luchtverkeer.

We kijken reikhalzend uit naar de toepassingen in geval van een reglementering. In mijn eigen beleidsdomeinen Mobiliteit en Openbare Werken zien we heel graag een concrete regelgeving als het gaat over de opvolging van wegenwerken of grote infrastructuurwerken. Ik denk ook aan de inspectie van kunstwerken, bruggen, torens waarbij van een drone gebruik kan worden gemaakt. Die beelden kunnen dan worden gebruikt in plaats van mensen via gevaarlijke escapades op bruggen en torens te laten kruipen. Dat zou daarmee verhinderd kunnen worden. We denken ook aan concrete toepassingen voor industriële installaties. BASF en Fluxys zijn vragende partij om van de technologie gebruik te kunnen maken.

Een heel concrete toepassing betreft de verkeersveiligheid, waarbij we vandaag nog veel te veel tijd verliezen met het doen van vaststellingen bij een verkeersongeval, zeker op de autosnelwegen. De weg kan niet worden geruimd omdat de nodige vaststellingen nog moeten gebeuren. Met een drone kan dit vanuit de lucht. De omgeving kan op die manier snel worden vrijgemaakt en later, op basis van de beelden, kunnen de nodige vaststellingen gebeuren.

Het zijn allemaal concrete toepassingen. Wij zijn vragende partij voor regelgeving. Maar vooralsnog heb ik geen papieren ontvangen, geen enkele communicatie daarover.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Minister, ik vind het positief dat u zelf al een aantal concrete casussen illustreert. Als we de technologie op een verstandige manier kunnen gebruiken, betekent dat echt een meerwaarde in vele facetten van ons dagelijks bestaan. Ik hoop dat de federale overheid snel met een KB naar u komt en dat u een positief advies kunt geven. In dat opzicht, minister, verwijs ik naar het Vlaams competentiecentrum voor drones (EUKA). Het is nuttig om niet enkel met de sector, maar ook met dat expertisecentrum samen te zitten, om met bekwame spoed tot onderbouwing te komen. Bent u dat van plan?

De voorzitter: Wenst iemand aan te sluiten? *(Neen)*

Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De sector, dat zijn heel verantwoordelijke mensen die net die voorstellen doen. Ik verzin dat niet allemaal zelf. Ik heb vandaag nog overlegd met de sector welke toepassingen zij concreet zien. Ik heb er enkele opgesomd. Zij zijn niet de grote pleitbezorgers van een situatie waarin alle drones, private en met allerlei toepassingen, door elkaar circuleren in het luchtruim, laat ons wel wezen. We moeten snel een sluitende regelgeving hebben, net om te verhinderen dat daarvoor al te veel ruimte zou ontstaan. Zij pleiten wel voor de concrete toepassingen. Ik zal samen met hen het gesprek aangaan met de Federale Regering, met minister Galant.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Een aandachtspunt dat u ook moet meenemen, minister, is de vlieghoogte. Nu lezen we dat een hoogte van 90 meter wordt vooruitgeschoven. In Frankrijk is dat 120 meter, Europa spreekt van 150 meter. Het is goed dat de overheden daarvan werk maken en duidelijkheid creëren. Maar er zijn aandachtspunten, die ook de sector meegeeft. Het is goed dat u dat meeneemt in het kader van het samenwerkingsfederalisme.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de trage start van de digitale bouwaanvraag

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, deze week viel mijn oog op een artikel in de krant over de trage invoer van de digitale bouwaanvraag. Dat was kritiek van een professor bestuurskunde van de Universiteit van Gent en een doctoraatsstudent. Ik weet uit ervaring dat men dan altijd eens moet checken of dat klopt. Ik ben dus zelf eens op onderzoek gegaan.

Zoals met vele zaken die in de krant verschijnen, ligt de waarheid in het midden. Vandaag zijn twaalf gemeenten ingestapt in de digitale bouwvergunning, in het kader van een proefproject. Volgens mijn bronnen zit er nog een vijftigtal gemeenten in de pipeline. Het gaat om een spontane medewerking van de gemeentebesturen.

Ik stel me toch vragen bij de snelheid waarmee deze digitale bouwvergunning wordt ingevoerd, meer bepaald over de inhoud van die bouwvergunning. Vandaag blijkt die beperkt. Verkavelingsaanvragen kunnen bijvoorbeeld niet worden geïmplementeerd in het systeem. Ook de milieuaanvraag kan niet worden geïmplementeerd.

Minister, welke stappen zijn gezet met betrekking tot de uitbreiding van dat digitaal loket naar andere procedures zoals de verkavelingsaanvraag maar ook de beroepsprocedures? Vandaag bestaat daarvoor ook geen mogelijkheid om dat digitaal te doen. Vooral ook gaat het om de milieuaanvraag, het ultieme doel van het proces. Wat zijn de redenen dat het vandaag blijkbaar toch trager loopt dan we allemaal wensen, en voornamelijk de lokale besturen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, het klopt dat het een trage start neemt. We zijn gestart in september vorig jaar en zitten op dit moment aan een zeventiental gemeenten. Het positieve is dat we verwachten dat nog dit jaar een vijftigtal gemeenten zou instappen. Die hebben al te kennen gegeven dat ze dat willen doen.

Ik wil hier toch ook heel uitdrukkelijk zeggen dat het een heel klantvriendelijk systeem is. Zij hebben al een aantal prijzen gewonnen, onder andere de Agoria-

innovatieprijs, maar ook een prijs voor zeer toegankelijke informaticasystemen. Dat is belangrijk, want ik kan mij voorstellen dat er bij die lokale besturen vaak wat koudwatervrees bestaat. Het kan voor die lokale besturen ook enorme besparingen met zich meebrengen. Als gemeenten instappen, kan dit op jaarbasis een besparing van 12 miljoen euro betekenen voor die lokale besturen. Dat moeten wij misschien nog veel meer benadrukken.

U vraagt hoe wij daar nu mee verder gaan. Vanaf volgend jaar is er de omgevingsvergunning, waarbij je de bouw- en de milieuvergunning niet meer apart moet aanvragen. Dat wordt één omgevingsvergunning. Wij zullen dan overstappen op het omgevingsloket. Dat zal voortbouwen op de digitale bouwaanvraag. Dat zal ook een eenvoudig systeem zijn. De gemeentebesturen zullen geneigd zijn om daarin mee te stappen omdat de omgevingsvergunning veel striktere termijnen heeft waarbinnen moet worden beslist. Het is een procedure die heel strikt vastligt, waardoor de lokale besturen en ook andere niveaus bijna verplicht zullen zijn om digitaal te werken.

We hebben vaak overleg. De knelpunten worden aangepakt. Wij anticiperen op het invoeren van de omgevingsvergunning en het omgevingsloket, om dat efficiënt te laten verlopen. De lokale besturen kunnen nu al een subsidie krijgen om in te stappen in dat informaticasysteem. Je moet niet zelf investeren, je kunt ook via een internettoepassing rechtstreeks de digitale bouwaanvraag indienen.

We zullen dus nog veel meer moeten communiceren, veel meer inzetten ook op overleg. Nu zetten wij alles op het invoeren van het omgevingsloket, om op die manier iedereen mee te krijgen.

Mijnheer Nevens, ik dank u voor uw vraag. Ook dat is goed om de digitale aanvraag nog veel meer onder de aandacht te brengen.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, ik ben verheugd te horen dat u werk wilt maken van dat digitaal platform voor de lokale besturen. Wij zitten vandaag op de digitale trein die door heel Vlaanderen rijdt. Alleen is het spijtig dat we voor het digitale loket op een boemeltrein zitten. Die gaat iets trager dan voorzien. De gemeentebesturen wachten op concrete zaken in verband met softwarematige afspraken. Zij moeten investeringen plannen in hun begroting om ervoor te zorgen dat zij inderdaad met de digitale trein kunnen rijden. U weet dat er een Thalystrein is afgeschaft in Vlaanderen. Misschien kunt u die Thalystrein voor die locomotief hangen. Zo kunnen we iets sneller dat digitale platform, dat digitale loket, invoeren. Ik hoop dat heel veel gemeentebesturen dit horen. Zo kunnen zij ook mee met de digitale modernisering.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, mijn stad is een van de twaalf. Vandaag is er één dossier in behandeling. Om maar te zeggen dat de start inderdaad beter kon. De ervaringen daar liggen helemaal in de lijn met de studie van de heer Filip De Rynck. Er zijn heel veel aanpassingen gebeurd, ook fundamentele aanpassingen. Adviesinstanties, ook Vlaamse, zijn niet aangesloten. Bijkomende informatie kan niet worden aangeleverd. Dat zijn allemaal elementen van de valse start van het project. Maar, minister, er is vooral ook het feit dat u geen enkele stimulans geeft aan de voorhoede van steden en gemeenten die mee de ontwikkeling van het project mogelijk maken. En er is het feit dat Vlaamse administraties vandaag ook niet systematisch gebruikmaken van het digitaal loket – ik denk aan het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Minister, gaat u ook voor eigen deur veggen, stimulansen geven en de administraties mee krijgen in dit project?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, u bent van plan om de termijn die de steden en gemeenten krijgen om zich in orde te stellen met de omgevingsvergunning, te halveren: van één jaar tot zes maanden. Wij hebben daarover in de commissie gediscussieerd. Ik heb gevraagd om die termijn opnieuw te verlengen. Dat is ook de vraag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), heel veel stedenbouwkundigen enzovoort. Ook leden van de meerderheid waren het ermee eens, zeker gezien het feit dat de digitale bouwaanvraag vertraging oploopt. Het zou bijzonder jammer zijn mocht de gemeente met de omgevingsvergunning van start gaan maar nog niet met de digitale bouwaanvraag omdat die technisch nog niet in orde is.

Minister, bent u bereid om de termijn die steden en gemeenten krijgen om zich in orde te stellen voor de omgevingsvergunning, ten minste te verlengen tot wanneer alles in orde is voor de digitale bouwaanvraag?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Mijnheer Nevens, die boemeltrein was eigenlijk geen boemeltrein, die trein moest terugkeren naar het station. Tijdens de vorige legislatuur was u hier nog niet, dus kunt u het niet weten, maar we hebben toen de vraag gesteld waarom die digitale bouwaanvraag zo lang moest duren. Toen kregen we het antwoord dat er een bestek was gemaakt, dat er een toewijzing was gebeurd en dat na verloop van tijd bleek dat degene die de opdracht had binnengehaald, niet in staat was om de digitale bouwaanvraag te ontwikkelen, waardoor we opnieuw zijn moeten beginnen.

Het is een gezamenlijke bekommernis van ons allemaal dat de digitale bouwaanvraag er zo snel mogelijk is. Maar meer dan dat moet de digitale bouwaanvraag performant zijn zodat gemeentebesturen en architecten er op een klantvriendelijke manier mee kunnen omgaan. Mijn vraag aan de minister is: zijn er 'lessons learned' uit de bevindingen van professor De Rynck?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, ik wil bij dezen de heer Nevens danken voor zijn vraag en de aandacht die hij opnieuw vraagt voor heel de digitalisering. We weten allemaal dat als we de omgevingsvergunning tot een goed einde willen brengen, de digitalisering heel belangrijk is. Ik denk dat niet alleen een probleem ligt bij de lokale besturen, want zij moeten vaak wachten op de software. Op dit ogenblik is erin voorzien dat in het voorjaar 2015 heel wat lokale besturen de digitale bouwvergunning zullen gebruiken. Ik denk dat er ook vaak een probleem ligt bij de gebruikers. Als ik zie dat in 2014 nog maar amper tien digitale bouwaanvragen werden ingediend, dan denk ik dat ook daar iets schort, zeker wat communicatie betreft.

Minister, bijkomend wil ik aandacht vragen voor de digitale milieuvergunning die straks mee in het verhaal van de omgevingsvergunning moet worden opgenomen. Daar schort nog heel wat en moeten er nog heel wat stappen door de Vlaamse overheid worden gezet, wil men tot een echt uitwisselingsplatform komen. Welke stappen worden nog ondernomen specifiek om die digitale milieuvergunning sneller op peil te kunnen brengen?

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik wil nog eens herhalen dat voor het systeem van de digitale bouwaanvraag een onafhankelijke screening is gebeurd of die wel voldoende klantvriendelijk is. Het blijkt dat dat zeker zo is. We hebben zelfs met stip een prijs gewonnen voor een van de meest klantvriendelijke systemen. Daar ligt volgens mij het probleem niet.

Collega Van Malderen, het feit dat men zagezegd niet zou worden ondersteund, moet ik formeel tegenspreken. Men kan een subsidie krijgen van 12.500 euro. Dat is toch een mooie ondersteuning vanuit Vlaanderen, wetende dat als je daarin investeert, je als lokaal bestuur een serieuze return krijgt. Ik wil vermelden dat als alle gemeentebesturen de bouwvergunning digitaal zouden verlenen, wij in totaal jaarlijks 12 miljoen euro zouden besparen. Men zegt dat als de gebruikers, de architecten, allemaal digitaal de aanvraag zouden indienen, dat globaal een besparing van 50 miljoen euro op jaarbasis zou betekenen. Dat is niet zomaar iets dat uit de lucht komt vallen, maar dat is goed en grondig bestudeerd. Het is echt wel iets waar we nog veel meer gebruik van moeten maken.

Hoe meer gemeenten het toepassen, hoe meer reclame dat voor zichzelf maakt. Als men ziet dat het in een buurgemeente vlot loopt en efficiënt is, dan zullen meer steden en gemeenten geneigd zijn om in te stappen. Het klopt dat de volgende grote uitdaging voor ons het omgevingsloket is en dat de omgevingsvergunning er komt. De digitalisering die daaraan is gekoppeld, is voor ons essentieel. We zitten heel vaak samen met zowel de lokale besturen als de provincies. Wij luisteren naar hun vragen.

Wat plannen wij nog allemaal heel concreet? Dat zijn opleidingen, bijkomende ondersteuning in het systeem, ook technische, vanuit Vlaanderen. Mevrouw Pira, we hebben er inderdaad in de commissie al van gedachten over gewisseld. Toen ook heb ik aan u gezegd dat als er vragen zijn van de lokale besturen – dat komt ook terug in de adviezen – ik bereid ben om aan de Vlaamse Regering voor te stellen om de termijn van het van kracht worden van de omgevingsvergunning eventueel te verlengen.

Die vragen komen nu ook concreet. Daarom zijn we nu binnen de Vlaamse Regering aan het bekijken of we daar inderdaad geen ruimere overgangstermijn in acht kunnen nemen, om ervoor te zorgen dat het op het terrein goed loopt.

Wat ik natuurlijk niet wil, is dat de omgevingsvergunning onbeperkt in de tijd wordt uitgesteld, omdat dat voor ons, als Vlaamse Regering, een van de belangrijke administratieve vereenvoudigingen is, dat je niet langer een bouwvergunning en een milieuvergunning apart indient, maar dat je één omgevingsvergunning aanvraagt, één openbaar onderzoek, één uitspraak en één digitaal traject. We zullen, op basis van de adviezen, binnen de Vlaamse Regering bekijken of we daar inderdaad in een ruimere overgangsperiode kunnen voorzien.

Collega Ceysens, wat we hebben geleerd uit de digitale bouwaanvraag, is dat je voldoende tijd moet nemen, en dat dat niet van vandaag op morgen overal in Vlaanderen zomaar in werking kan treden. Sommige steden en gemeenten hebben natuurlijk een grote technische bijstand, hebben een hele equipe klaarstaan die daar direct op kan inspelen, maar voor andere gemeenten, die iets minder personeel hebben, is het niet zo evident om daarin in te stappen. Daarom is het zo essentieel om even de tijd te nemen, goed overleg te plegen en te voorzien in opleiding voor de lokale besturen en ondersteuning vanuit Vlaanderen.

Er is tot slot ook gezegd dat we als Vlaamse overheid ook zelf het goede voorbeeld moeten geven. We moeten ervoor zorgen dat ook andere processen en adviseringen digitaal gebeuren. Ik verwijs in dat verband naar Radicaal Digitaal, dat voor ons als Vlaamse Regering een van de speerpunten is om op dat vlak grote stappen vooruit te zetten. We zullen dat ook doen. We hebben daar binnen de Vlaamse Regering al concrete afspraken rond gemaakt.

We blijven dus inzetten op de digitalisering, omdat we ervan overtuigd zijn dat dat de vereenvoudiging kan stimuleren.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, we moeten ervoor zorgen dat de lokale besturen vandaag klaar zijn met de digitale bouwvergunning. Dat is een terechte bekommernis. Mijn collega Axel Ronse heeft in de commissie ook al vragen gesteld over de omgevingsvergunning. Als we vandaag niet klaar zijn met dat digitale platform, zal het problematisch worden om tegelijkertijd die omgevingsvergunning te implementeren.

U haalt aan dat u verschillende prijzen gewonnen hebt. Dat zijn schoonheids-prijzen, maar de prijs voor de snelheid zullen we hier niet mee behalen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Els Robeyns aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de afschaffing van de melkquota

ACTUELE VRAAG van Jan Van Esbroeck aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de afschaffing van de melkquota

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, vanaf vandaag, 1 april, mogen landbouwers van Europa zoveel melk produceren en verkopen als ze willen. In 1984 legde Europa de melkquota op om overproductie tegen te gaan; vandaag komt er na dertig jaar een einde aan dat systeem, dat toch een zekere inkomenszekerheid bood aan de melkveehouders. Landbouwers bereiden zich daar al geruime tijd op voor. Ze weten dat dat eraan zat te komen. Het heeft ook geleid tot de verhoging van productie en tot investeringen.

Er zijn een aantal opportuniteiten, minister. Er zijn tendensen die aantonen dat de mondiale vraag naar melk- en zuivelproducten zal toenemen, vooral in Afrika en Azië, waar men zelf niet aan de productie kan voldoen en meer en meer producten importeert, wat tot nieuwe afzetmogelijkheden leidt.

Anderzijds is er natuurlijk de vrees dat die nieuwe vrijemarktsituatie zal leiden tot overproductie en ineenstorting van de prijzen, waar zeker de kleine melkveehouders niet tegen opgewassen zullen zijn. Het lijkt me dan ook aangewezen, minister, om die nieuwe situatie op de voet te volgen. Enerzijds moeten we maximaal proberen in te spelen op die nieuwe afzetmogelijkheden, maar anderzijds moeten we ook, in de mate van het mogelijke, proberen om het scenario van de overproductie te vermijden, in zoverre dat zich dat zal voordoen. We moeten de landbouwers proberen te begeleiden bij hun investeringen en hun risicomanagement. We moeten hen vooral ook proberen te stimuleren om meer toegevoegde waarde op hun eigen bedrijf te creëren, en niet louter meer productie.

Minister, er zijn al een aantal maatregelen genomen ter voorbereiding van de opheffing van de quota, maar plant u nog bijkomende flankerende maatregelen om de landbouwers daarbij te helpen?

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Minister, de Europese Commissie heeft inderdaad een zachte landing voorbereid. We zijn al sinds 2008 bezig met die quota langzaam te verhogen en uiteindelijk op te heffen. Vandaag is het zover. Dat geeft een aantal uitdagingen, vooral voor onze sector en vooral in Vlaanderen. De melkveehoudersector in Vlaanderen wordt geconfronteerd met

een aantal andere problemen. Ik denk aan de beperkte grond. We hebben maar wat we hebben. Ik denk aan de milieudruk die er vandaag heerst. Ik denk aan de discussie over de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) die volop aan de gang is. We zijn die oplossingen aan het zoeken.

In het kader van de mogelijkheden die de vrijere en volatielere markt dankzij die afschaffing zal veroorzaken, maak ik me wat zorgen omdat ik vrees dat vooral de grote melkveebedrijven de markt zullen overnemen. Minister, hebt u gepland om onze kleinere familiale landbouwbedrijven te begeleiden naar die, gelukkig, groeiende markt? Er zit inderdaad wat aan te komen. Er is groei te verwachten in Zuid-Amerika, zelfs in de Afrikaanse, maar ook in de Aziatische markt.

Minister, heeft de Vlaamse Regering een plan om onze familiale bedrijven te begeleiden naar die nieuwe uitdagingen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Vandaag is het einde van het melkquotum. Dat betekent dat we voor onze melkproductie in een volledig open en vrije markt terechtkomen. De prognoses zeggen dat de wereldwijde vraag naar melk in de komende tien jaar met 34 procent zal stijgen. Als we dat getal leggen naast het feit dat in Vlaanderen 64 procent van onze melkproductie voor de export is, dan weten we allemaal dat we die boot niet mogen missen. Het is belangrijk dat ook de bedrijven mee kunnen surfen op die wereldwijde stijging en dat ze die export mee kunnen verzorgen.

De sector heeft zich de laatste jaren heel sterk voorbereid op die nieuwe evolutie. In de voorbije drie jaar is maar liefst 450 miljoen euro geïnvesteerd in innovatie, alleen al in de zuivel- en melksector in Vlaanderen. Dat is gigantisch veel en dat toont dat de sector zich voorbereidt.

Geldt dat alleen voor de grote, industriële bedrijven? Neen, dat geldt ook voor de kleine, familiale bedrijven omdat Vlaanderen heel wat ondersteuning geeft. We hebben het landbouwonderzoek via het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) geënt op de nieuwe markt die op ons afkomt, zowel voor de grotere als voor de kleinere bedrijven. Die geven een sterke ondersteuning in dat onderzoek en in innovatie.

De directe inkomenssteun is daaraan gelinkt en zal zorgen dat die bedrijven verder financiële steun kunnen krijgen: alweer niet alleen de grotere, maar ook de kleinere familiale bedrijven. We hebben ook een heel sterk monitoring-systeem. Maandelijks staan alle prognoses online. Iedereen weet wat er te verwachten is, wat de prijzen zijn, waar ze naartoe kunnen. Dat moeten we nu zeker voortzetten, omdat het essentieel is als je wilt anticiperen op die markt.

Op de korte termijn gaan we een rondetafelconferentie houden met alle stakeholders in de zuivelsector om uit te zoeken of er nog knelpunten zijn en of er nog bijstellingen nodig zijn. Die zal heel binnenkort plaatsvinden, en daar zullen we vanuit Vlaanderen met veel aandacht naar kijken en luisteren om na te gaan welke bijkomende acties we kunnen doen. We moeten de vrije markt laten spelen. We hebben niet meteen mogelijkheden om daarin tussen te komen.

Het is ook essentieel dat men zich organiseert. De producentenorganisaties zijn samen sterk. Zo kunnen ze ook samen drukken op een goede prijs die de producenten moeten krijgen om naar die markt te gaan. Al die elementen samen zorgen ervoor dat we vanuit Vlaanderen schouder aan schouder met de sector proberen een goed antwoord te bieden op deze nieuwe situatie en ook dat we mee kunnen surfen op die wereldwijde stijging van de zuivel.

Mevrouw Els Robeyns (sp-a): Minister, bedankt voor het antwoord. Het is belangrijk om te proberen om de nieuwe markten aan te spreken en ook dat dit goed wordt opgevolgd door middel van het nieuwe monitoringsysteem.

Uw laatste opmerking vind ik heel terecht. De nieuwe vrije markt maakt de landbouwers natuurlijk een stukje kwetsbaarder. Als ze de krachten bundelen, zullen ze sterker staan in de nieuwe economische realiteit. Ik hoop alleen dat we een beetje voorzichtig zijn en dat we niet enkel de productie in grote hoeveelheden stimuleren, maar dat we ook stimuleren om een bepaalde toegevoegde waarde te creëren zodat het eindproduct nog meer waarde krijgt en dus een grotere marktwaarde in een nieuwe wereldeconomie.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Minister, ook ik dank u voor het antwoord. Ik hoor heel graag dat u bezig bent met al die maatregelen en met heel veel overleg. De uitdaging is groot, maar de kansen zijn nog veel groter. We moeten er zeker op meesurfen. Ik ben blij dat de Vlaamse Regering er aandacht aan besteedt.

Ik wil toch nog heel hard benadrukken dat in dat overleg ook de zelfstandige, kleine familiale bedrijven worden meegenomen. De niet bij de zuilen aangesloten bedrijven mogen zeker niet vergeten worden. Ze vormen ook een belangrijk onderdeel van onze melkmarkt en van onze geschiedenis en cultuur in Vlaanderen. We moeten de familiale bedrijven blijven ondersteunen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, deze voormiddag hebben we al een breder debat gevoerd, maar ik wil toch nog even zeggen dat de benadering van de afschaffing van de melkquota hetzelfde euvel kent als zo veel andere aspecten van het landbouwbeleid. Dat een meerproductie in Vlaanderen afzet zal vinden op de wereldmarkt, komt neer op dromen. We hebben vrij dure productievoorwaarden in vergelijking met ontwikkelingslanden.

En moeten we echt melk uitvoeren naar de andere kant van de wereld? Is dat de oplossing? En moeten we dan soja invoeren van de andere kant van de wereld? Zullen we daarmee de leefbaarheid van onze landbouw verhogen? U draait, samen met vele anderen, de boeren een rad voor de ogen.

De enige oplossing is een evenwichtige oplossing die de productie niet verhoogt, maar beperkt. Ik zeg niet dat de oplossing perfect is, maar het is wel een bron van inspiratie: de Nederlanders hebben gisteren beslist om de melkquota te vervangen door mestquota van runderen. Ze doen dat net om de productie onder controle te houden en om de prijzen voor de landbouwer leefbaar te houden. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, dit debat is natuurlijk een voortzetting van eerdere vragen in de commissie en in de plenaire vergadering in februari en maart. Ik geef toe dat vandaag een historisch moment is en dat de vraag op zijn plaats is.

Ik ben een beetje verwonderd over de kritiek van sommige partijen op het loslaten van het melkquotum. Iedereen heeft dit goedgekeurd. Wij waren de enige fractie – samen met Groen, maar we weten al langer dat Groen terug wil naar de landbouw van de 19e eeuw – die terechte kritiek had op het loslaten van het quotum. *(Rumoer)*

We zijn nu natuurlijk zo ver. De heer Caron heeft er zijn twijfels over of we een grotere afzetmarkt zullen kunnen vinden. Daarvoor hebben we natuurlijk het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) en Flanders Investment & Trade (F.I.T.) Minister, hebt u al stappen gezet om de nieuwe markten te verkennen via VLAM en F.I.T.?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, minister, de afschaffing van het melkquotum stond in de sterren geschreven toen in 1995 de landbouw mee opgenomen is in de Wereldhandelsorganisatie (WTO). Vandaag biedt dit inderdaad kansen om in te spelen op de stijgende vraag op de wereldmarkt. Anderzijds worden de landbouwers ook onderworpen aan de prijsvolatiliteit op de markt.

Wat is dan belangrijk? Onze landbouwers zijn topondernemers. Het is belangrijk dat ze op de wereldmarkt kunnen concurreren met productieomstandigheden die gelijk zijn aan die van de concurrenten op de wereldmarkt. Vandaar mijn oproep en vraag om dat in alle beleidsbeslissingen die de Vlaamse Regering neemt, in ogenschouw te nemen of te houden, en om ervoor te zorgen dat onze landbouwers op dat vlak geen concurrentieel nadeel ondervinden ten opzichte van hun concurrenten op de wereldmarkt.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, minister, het is inderdaad vandaag, op 1 april, dat het melkquotum afgeschaft wordt, maar het is geen aprilgrap. Bepaalde landbouwers kijken met gemengde gevoelens naar deze beslissing. Die was al lang aangekondigd, maar toch worden we geconfronteerd met een superheffing die 20 miljoen euro zal bedragen.

We hebben het er in de commissie al over gehad of er prefinanciering mogelijk is voor die 20 miljoen euro. Europa liet dat toe. Ik begrijp ook wel dat daar budgettair geen ruimte voor is. We kiezen daar dus niet voor. Sommige landbouwers die financiering vragen bij de banken, worden geconfronteerd met een zeer stoeve houding van die banken tegenover de financiering van dergelijke zaken. Minister, vindt u het de moeite waard om ook eens met die bankensector te gaan praten, om daar ook die vraag en die belangen van de landbouwers te gaan verdedigen? Net als andere collega's denk ik dat er inderdaad ook wel een afzetmarkt te vinden is. We moeten weliswaar goed monitoren, samen met de organisaties, en erover waken dat onze melkveehouders verantwoord investeren, dat dit geen negatieve effecten op de prijs van onze melk heeft.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Geachte leden, ik denk dat iedereen het erover eens is dat het feit dat wij nu de melkquota loslaten, heel veel kansen biedt, maar dat er ook een aantal valkuilen zijn waarvoor we heel aandachtig moeten zijn. Er is de voorbije drie jaar 450 miljoen euro geïnvesteerd in de sector, om die sector klaar te maken voor die nieuwe uitdagingen. Uiteraard moeten we dit goed volgen, zodat er geen negatieve effecten zijn. Mijnheer Caron, ik ben heel blij dat u verwijst naar Nederland, want wij passen dat al toe. U vindt Nederland een goed voorbeeld, maar wij doen dit al in Vlaanderen. We hebben al onze mestrechten, onze nutriëntenemissierechten (NER's). Dat is daar al aan gekoppeld. We hebben ook het principe dat er geen uitbreiding komt als er mestverwerking is. Die principes die Nederland nu heeft vastgelegd, past Vlaanderen dus al toe. Het lijkt me goed dat u daar ook naar verwijst.

Uiteraard moeten wij zorg dragen voor onze familiale landbouwbedrijven, en dat doen we ook. Alle vormen van ondersteuning en begeleiding staan ook ter beschikking van kleinere, familiale bedrijven. Uiteraard moeten we ook volop investeren in de nieuwe afzetmarkten. Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) doet dat ook, samen met Flanders Investment & Trade (F.I.T.). Ook daarop is al geanticipeerd. In het regeerakkoord staat ook heel uitdrukkelijk dat er een gelijk speelveld moet zijn, dat we niet aan goldplating zullen doen. Mijnheer Dochy, we zullen dat ook verder goed bewaken, om onze sector over gelijke wapens te laten beschikken in vergelijking met de rest van de wereld.

Mijnheer Vanderjeugd, we hebben het debat hier al gevoerd over de boete waarnaar u verwijst. U weet dat het natuurlijk een anticiperen is op het wegvallen van de quota. Anderzijds hebben producenten heel goed geweten dat ze over de productie gingen en dat ze die boete zouden moeten betalen. Het is een keuze geweest van een aantal producenten om daarover te gaan. Ik weet dat er een systeem van prefinanciering bestaat. U weet dat ik daar geen voorstander van ben, want eigenlijk hadden we andere maatregelen van Europa verwacht om die zachte landing te garanderen op het terrein. Europa zegt nu dat we als Vlaamse overheid zelf die boete kunnen prefinancieren. Die wordt dan in stukjes terugbetaald door diegene die deze boete moet vereffenen. Ik vind dat een heel unfair systeem, want de producenten die zich wel aan de quota hebben gehouden, die niet hebben overgeproduceerd, kunnen dan natuurlijk van niets genieten en zijn dan eigenlijk nu de dupe van het feit dat ze zich aan de hen opgelegde quota hebben gehouden.

Het is ook zo dat we hierop al hebben geanticipeerd. Bij producenten is al een deel van die boete afgehouden, zodat dit ook niet opeens aan de producenten wordt doorgerekend. Het gaat dus alleen over de producenten die de boete moeten betalen.

Uiteraard wil ik met de banken aan tafel zitten. Wij doen dat al. Op geregelde tijdstippen hebben we contact met de bankensector. We hebben dat gedaan naar aanleiding van de Ruslandboycot en van de crisis in de varkenssector. Uiteraard willen we ook specifiek deze problematiek wat de boetes en de overproductie betreft zeker ter harte nemen.

Ik verwacht ook heel veel van die rondetafel. Ik ben het met u eens dat we er ook aandacht voor moeten hebben dat ook de kleinere, familiale landbouwbedrijven daarin vertegenwoordigd zijn, dat we die zeker ook niet uit het oog mogen verliezen. In mijn beleidsnota heb ik heel uitdrukkelijk ook aandacht gevraagd voor die landbouwbedrijven die inzetten op verbreding, op directe ketenverkoop, landbouwbedrijven die aanwezig zijn op het platteland. Dat zijn ook de beste ambassadeurs voor onze landbouwsector. Ik wil ook hen dus zeker niet vergeten. Ik neem dit mee bij die rondetafel en wil bekijken of we nog extra maatregelen kunnen nemen.

We zullen alles goed verder opvolgen. We zullen de prijzenevolutie maandelijks van dichtbij volgen. We zullen in het oog houden of we nog verder moeten anticiperen.

We hebben het er deze ochtend in de commissie Landbouw al over gehad, mijnheer Caron. We hebben een fundamenteel verschillende visie, denk ik. U wilt vooral de kleine idyllische bedrijfjes zoals ze vroeger bestonden in Vlaanderen. Wij kijken natuurlijk naar de families met een bedrijf die daar ook een gezinsinkomen uit moeten halen. We willen ervoor zorgen dat ze performante bedrijven hebben, economisch aan de slag kunnen gaan en concurrentieel kunnen zijn ten opzichte van de rest van de wereld. Dat is wat we moeten doen

vanuit het landbouwbeleid, rekening houdend met het feit dat die sector zeer verscheiden is, dat er kleinere familiale bedrijven bij zitten, maar ook dat ze in de eerste plaats ondernemers zijn die graag een goed gezinsinkomen willen halen uit de zware arbeid die ze verrichten. Dat is waar deze Vlaamse Regering voor zal gaan. We zullen dit verder opvolgen.

Mevrouw Els Robeyns (sp·a): Minister, het is natuurlijk een realiteit dat die kleine familiale bedrijfjes nog kwetsbaarder zijn op het vlak van de prijs-kwaliteitsverhouding. We moeten er vooral over waken dat de investeringen door de landbouwers doordacht gebeuren, dat men niet blindelings de productiecapaciteit gaat verhogen zonder dat er afzet is. Ik reken erop dat u dat opvolgt, samen met diverse organisaties, en dat uiteindelijk het gezonde boerenverstand de bovenhand zal halen. *(Applaus bij sp.a)*

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): We zullen dit samen met u blijven opvolgen, minister.

Inderdaad, mijnheer Sintobin, het is inderdaad een historische dag. Ik kwam hier niet om kritiek te uiten op de afschaffing van, u hebt me verkeerd begrepen. Het zijn uitdagingen die we moeten aangaan, het zijn opportuniteiten waar we iets mee kunnen doen. Ik ben blij dat de Vlaamse Regering daar mee instapt en een oplossing wil vinden.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de schending van de privacy door Facebook

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Voorzitter, minister, '1984' van Orwell hebben we bijna allemaal gelezen. Hij voorspelde in 1948 de komst van Big Brother. Hij was visionair, want dertig jaar later is het zo. Big Brother is gearriveerd, en zijn naam is Facebook.

Vandaag staan op de cover van De Morgen de meest recente resultaten van een zeer lang interdisciplinair en interuniversitair onderzoeksproject rond privacy op de sociale media. We kenden al de eerste resultaten, die waren heel verontrustend, maar wat we vandaag lezen, zal ons allemaal bijzonder veel angst inboezemen. Facebook blijkt niet alleen al onze gegevens, wat we delen en niet delen, bij te houden, te traceren en te verkopen, alleen weten we niet hoeveel we kosten en aan wie we worden verkocht, maar zelfs mensen die niet op Facebook zitten, worden getraceerd en hun data worden verkocht.

Facebook is niet zomaar een bedrijf. Wereldwijd zijn er 1,4 miljard mensen actief op Facebook. In België zijn er dat 5 miljoen. Je kan bijna spreken van een publieke dienst. Ik denk dat we Facebook in de toekomst zullen moeten behandelen als een publieke dienst.

We zijn natuurlijk bezig over federale materie, het gaat hier om privacy, maar dat niet alleen. Facebook pleegt momenteel flagrante inbreuken tegen de Belgische wetgeving. Die zijn talrijk. Wij moeten daartegen optreden. U hebt mij op een vraag om uitleg daarover geantwoord dat u gaat overleggen met federaal staatssecretaris van Privacy Tommelein. Ik zou graag de uitkomst daarvan kennen. Ik zou graag weten wat u gaat ondernemen, niet op wettelijk vlak, maar op het domein dat u zelf beheert, en dat is mediawijsheid.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Segers, uw vraag is zeker pertinent. Vergeef me, ik heb het rapport nog niet helemaal doorgenomen. Als het juist is wat u en De Morgen zeggen, dan is dit een ernstige zaak. U hebt zelf aangegeven dat het een federale aangelegenheid is. Ik heb hierover contacten met staatssecretaris Tommelein, maar het is niet aan mij 'par personne interposée' om wat dan ook in zijn naam in deze assemblee te verklaren. Dus dat zal op een ander niveau moeten gebeuren.

Maar nogmaals, over de grond van de zaak ben ik het met u eens. Als alles wat op de voorpagina van die krant staat, klopt, moeten wij ons grote zorgen maken. Via een flankerend beleid – waar wij beiden voorstander van zijn – probeert Vlaanderen het beleid inzake mediawijsheid te versterken. Ik heb daarom ook recent, in deze moeilijke financiële tijden, de middelen verhoogd van het Centrum voor Mediawijsheid. Dat is bij de meeste instellingen niet kunnen gebeuren. Zij zijn op de goede weg om hun actieradius te verruimen, ten aanzien van de scholen en voor de ondersteuning van concrete initiatieven zoals Child Focus, Safer Internet Day. Zij hebben ook een aantal zaken zoals de EHBO-kit voor sociale media. U kent dat even goed om niet te zeggen beter dan ik. Ook het programma van de mediacoach is intussen duidelijk wortel aan het schieten.

We doen dus al een aantal zaken, maar we moeten nog meer doen. Daar wil ik zeker op inzetten. De privacywetgeving is evenwel een federale materie.

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Minister, ik ben een heel grote fan van wat u doet op het vlak van mediawijsheid, maar ik denk echt dat staatssecretaris Tommelein uw steun kan gebruiken. Naar aanleiding van de verschillende vragen die hem daarover al zijn gesteld, zegt hij dat hij David is die het opneemt tegen Goliath.

Duitsland heeft deze materie aangepakt vanuit een perspectief van consumentenbescherming, wat een veel relevanter perspectief is om iets te kunnen doen, en heeft nu een systeem ontwikkeld op basis van het principe van 'doubleclick'. Ook in België moeten wij dat signaal kunnen geven, samen met de andere Europese landen.

Ik wil ook nog andere suggesties doen, onder meer aan onze voorzitter, de heer Peumans. Wij hebben ook een Vlaamse privacycommissie. Wij kunnen die commissie aanmanen om de lokale besturen te sensibiliseren om voorzichtig om te gaan met Facebook.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Mevrouw Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik vind de vraag van mevrouw Segers zeer terecht. Privacy is een bezorgdheid die wij allemaal delen. Privacy op sociale media heeft inderdaad een economische dimensie. Te weinig mensen zijn zich ervan bewust dat hun persoonsgegevens geld waard zijn en dus verhandeld kunnen worden en ook worden. Dat gebeurt elke dag zonder dat wij het weten, zonder dat wij ons daarvan bewust zijn, zelfs zonder dat we op Facebook zitten.

Het is natuurlijk heel belangrijk dat mensen zich ervan bewust zijn hoe belangrijk het is dat hun privacy beschermd wordt. Aan de andere kant zou ik de privacykwestie ook een beetje willen opentrekken. Ik denk dan aan de anonimiteit, de donkere kant van privacy, de anonimiteit van cyberpesters. Want Facebook wordt ook gebruikt als publieke schandpaal. Cyberpesten is daar een voorbeeld van. Die mogelijke uitwassen mogen we ook niet onderschatten. Er zijn al slachtoffers gevallen, jonge mensen die uit het leven zijn gestapt. Ik hoop dan ook dat alle instanties, de Vlaamse Regering, de Federale Regering en Europa, daar rekening mee houden in hun beleid want dit gaat ons allemaal aan. Dit is grens- en grenzenoverschrijdend.

Minister Sven Gatz: Wat cyberpesten betreft, doen wij al een aantal zaken – maar misschien nog niet genoeg – ook samen met minister Crevits. We willen daar zeker verder op inzetten.

Mevrouw Segers, ik sluit me aan bij uw suggesties en ik wil die zeker nog eens ter sprake brengen tijdens de regelmatige contacten die ik met staatssecretaris Tommelein heb. Het andere voorbeeld dat u hebt genoemd, lijkt me wel zwaarwichtiger, meer bepaald de vraag of het voor ons nuttig is om een groter land als Duitsland te volgen dat al een bepaalde voorhoede inneemt in deze problematiek. Ik laat dit vandaag nog in het midden, niet omdat ik daar geen idee over heb maar omdat ik vind dat de bevoegde staatssecretaris voor zichzelf kan spreken. In die zin moeten we dat debat zeker voortzetten.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Minister, ik word ongeduldig van de rust waarmee staatssecretaris Tommelein aan de slag gaat in dit dossier. Het geeft me de indruk dat hij wil laten gedijen. Ik hoop dat u hem van het tegendeel kunt overtuigen, namelijk dat we daarin vooruit moeten gaan.

Wij zijn op dit moment koopwaar. Wij hebben het recht te weten hoeveel we kosten, hoeveel we opbrengen en waar we worden verkocht. Overigens: wat Facebook in Europa doet, doet het bedrijf niet in Amerika. Het bedrijf is bevreesd dat het daar zware straffen zou kunnen krijgen. Waarom zouden wij in Europa Facebook niet op de knieën dwingen? Wij moeten dat doen. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lionel Bajart aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de repercussies van online video-applicaties als Periscope en Meerkat op de nieuwsverslaggeving

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, onlangs lanceerde Twitter een eigen livestream app, met de naam Periscope. Eerder al kwamen Meerkat en ook andere apps op de markt, de ene al populairder dan de andere.

Periscope staat toe om met een druk op de knop livestream te realiseren. Dat is baanbrekend. Ik wil het ook even hebben over burgerjournalistiek. Tot nu toe vindt burgerjournalistiek ingang via sociale media en blogs. Mensen kunnen zo online foto's, ervaringen en allerlei teksten kwijt. De echte innovatie waarover ik het evenwel hier heb, is de hogere vlucht die livestream nu maakt. Zo scoorde Meerkat in één maand meer dan 120.000 volgers en haalde het niet minder dan 3,9 miljoen euro op.

De grote nieuwigheid is dat de beelden niet meer via tussenschakels zoals YouTube, tv-zenders of mediabedrijven online worden geplaatst. De snelheid waarmee dat gebeurt, via een directe plaatsing, is enorm. Met burgerjournalistiek participeert de burger aan de nieuwsstroom.

Mijn spreektijd is voorbij, dus stel ik mijn vragen. Is ons regulerend kader aangepast aan de ontwikkelingen? Zorgen de ontwikkelingen voor problemen op het vlak van de vrije nieuwsgaring? Hoe verhoudt zich dat tot het Mediadecreet?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, collega's, ik heb het Mediadecreet opnieuw bekeken. De verwijzingen naar vrije nieuwsgaring slaan allemaal op lineaire omroepdiensten. Ze hebben meer te maken met de toegang tot evenementen en het verslaan van korte reportages. Deze discussie ligt een hele tijd achter ons.

Op het eerste gezicht vallen diensten zoals Periscope en Meerkat dus niet onder het Mediadecreet. Dat hoeft ook niet. Ik houd nog een slag om de arm omdat het uiteindelijk de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) is die deze interpretatie moet bevestigen of weerleggen. Ik vind ook niet dat het op zich verkeerd is dat innovaties zoals deze gedurende een bepaalde periode kunnen genieten van een 'legal shelter', zo niet worden innovaties onmogelijk.

We moeten nu nagaan welke impact dit heeft op het medialandschap. Ik denk wel dat dit voor burgerjournalistiek bijkomende mogelijkheden verschaft, en dat kan ik alleen maar toejuichen.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Minister, ik dank u voor het antwoord. Uiteraard moeten we openstaan voor vernieuwing. We moeten innovatie met een positieve instelling benaderen. Wij doen dat ook. Denk maar aan noodsituaties, wanneer hulpverleners en journalisten bij bepaalde gebeurtenissen niet snel genoeg ter plaatse geraken. Livestream kan daaraan remediëren.

Toch moeten we voorzichtig blijven, want er rijzen vragen over copyright, exclusiviteitsrechten en privacy. Uiteraard is privacy niet een van uw bevoegdheden, maar ik wil dat toch even in relatie brengen met mediawijsheid en het feit dat mediaconsumenten ten dele ook mediaproducten worden.

Minister, in uw beleidsnota hebt u het over de belangrijke rol van de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ). Aangezien het hier om burgerjournalistiek gaat, leg ik het verband met de VVJ. Nu worden niet-professionelen in zekere zin producenten. Hoe zal de VVJ met deze burgerjournalistiek omgaan? Hoe zal de VVJ deze mensen kunnen bereiken, informeren en adviseren? Hoe ziet u dat?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, zoals daarnet is gesteld, vormen livestreaming, burgerjournalistiek en dergelijke nieuwe elementen die terrein winnen. De kwaliteit en de inhoud zijn natuurlijk heel verschillend en heel divers. Ik zou me er dan ook voor hoeden hier al te zware consequenties aan te verbinden.

Minister, u hebt dat ook niet gedaan. Volgens mij moeten we afwachten. Ik kan me voorstellen dat de reguliere omroepen op een of andere manier op deze trend zullen inspelen. Ik pleit er echter voor dat de omroepen zich in de eerste plaats met, in die volgorde, betrouwbare, kwaliteitsvolle en snelle berichtgeving bezighouden. De snelheid komt voor mij op de laatste en niet op de eerste plaats.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, ik wil me even bij de vorige sprekers aansluiten. Ik vind dat we de evolutie naar meer burgerjournalistiek, de nieuwe media en de bijbehorende innovaties moeten ondersteunen. We moeten eerlijk zijn. Als de consument een producent wordt, betekent dit een winst voor de democratie.

Minister, u hebt de zijdelingse problematiek ook aangeraakt. Ik ben het ermee eens dat we de innovatie moeten laten gebeuren en de juridische vragen even moeten parkeren. Deze evolutie is belangrijk. Het is een verrijking van de diversiteit van het medialandschap. Dat is tof.

Ik wil hier nog opmerken dat de Meerkat-applicatie vooral door politici van Open Vld is gedownload. Ze hebben dat allemaal ook nog eens op Twitter gefavoriseerd. Ik heb dat trouwens ook gedaan.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Voorzitter, we kunnen innovatie op geen enkel domein, en al zeker niet in de media, tegenhouden. We kunnen daar niet tegen zijn. Op zich is het een goede zaak. Natuurlijk plaatst dit het beleid voor heel wat uitdagingen. Meerkat en Periscope zijn de volgende stappen in de user generated content en de burgerjournalistiek. Zoals de heer Caron heeft gesteld, is dit een goede zaak voor de democratie.

Het is de taak van de publieke en private zenders daar op een goede wijze mee om te gaan. Ik ben dan ook blij dat de stakeholdersbevraging met betrekking tot de VRT duidelijke vragen over de omgang met user generated content bevatte. Ik hoop en ben er zeker van dat de VRT op dat vlak goede richtlijnen zal ontwikkelen.

Ik heb net het bericht ontvangen dat VTM met een nieuwe website, Nieuwsleaks geheten, zal starten. Dit opent perspectieven. Er zijn ook uitdagingen. Hier moet op een goede wijze mee worden omgegaan. Ik heb daar echter alle vertrouwen in.

Minister Sven Gatz: Volgens mij gaan de verschillende stemmen hier in dezelfde richting. Dit sluit eigenlijk aan bij een eerder debat. In de EU geldt de richtlijn betreffende de audiovisuele mediadiensten. Dit onderwerp zal hier in de toekomst misschien in worden opgenomen. We zitten dan rond de tafel. We zullen het dan ook van die kant bekijken en de zaak bewaken.

Verder is me gevraagd hoe de VVJ hiermee wil omgaan. De VVJ heeft op dit vlak een initiatief genomen. Het lijkt vandaag wel of ik Sinterklaas ben. Dit is een van de helaas weinige initiatieven waaraan ik iets meer heb kunnen geven. De VVJ heeft me overtuigd iets meer middelen ter beschikking te stellen. Het gaat om een bescheiden som. Hierdoor kan de VVJ zich niet enkel tot de dienstverlening aan de beroepsjournalisten beperken, maar zich ook tot de bloggers, de burgerjournalisten en dergelijke richten.

Op die wijze wordt een bepaald kader aangeboden en kan dit onder de zeer brede noemer van de zelfregulering worden ingebed. We kunnen de burgerjournalistiek op die wijze natuurlijk niet volledig inkapselen. De sector is hier evenwel zelf mee bezig. Dit item zal ook aan bod komen in het licht van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. We zullen nagaan hoe we dit best kunnen opvangen.

We moeten gedurende minstens enkele maanden kijken hoe dit verder evolueert en wat de impact is. Indien er echt juridische problemen opduiken, moeten we die problemen aanpakken. Op dit ogenblik beschouw ik het echter veeleer als een positieve zaak en als een bijkomende mogelijkheid voor burgers om zaken te delen.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Minister, ik dank u vooral voor uw antwoord op de tweede vraag, die de zaak natuurlijk vanuit een aparte invalshoek bekijkt. Ik kijk uit naar het vervolg. Ik ben niet verrast, maar ik vind het positief dat dergelijke ondernemende en innoverende initiatieven in de media met open armen worden aanvaard. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Mijnheer Bajart, als ik me niet vergis, was dit uw eerste optreden in dit halfrond. *(Applaus)*

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van John Crombez aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de impact van de federale begrotingscontrole op de komende Vlaamse begrotingscontrole

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de gevolgen voor de Vlaamse begrotingscontrole van het niet doorstorten van 396 miljoen euro door de federale overheid in toepassing van de Financieringswet

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp.a): Voorzitter, minister-president, er is een groeiend probleem met de manier waarop u zich laat doen. Het is al een tijd dat de feiten u inhalen, dat de dingen rapper gebeuren en u alleen maar reageert. U kijkt ernaar als een konijn naar een lichtbak. Er is een herberekening gebeurd van de begrotingen en u hebt van de Federale Regering vernomen dat u het probleem krijgt. Wat doet u? Het gebeurt vaker, u geeft de schuld aan iemand anders, een federaal ambtenaar. Als u als minister-president de schuld geeft aan de ambtenaren, dan gaat het wel heel ver. Ik denk dat de federale minister van Financiën de verantwoordelijke is.

U geeft ook de schuld aan de staatshervorming. Dat is interessant en het zal waarschijnlijk nog een paar keer gebeuren. Het feit dat er herberekeningen zijn in begrotingscontroles, is van alle tijden. Uw coalitiepartners CD&V en Open Vld kunnen u dat perfect uitleggen omdat ze weten hoe de wetten werken. Was er geen zesde staatshervorming, dan zou er ook een herberekening zijn en zou er ook een probleem zijn van middelen. Hoe gebeurde dat in het verleden? In het verleden gingen de regeringen die het extra probleem zouden krijgen, met de andere regeringen samenzitten voordat de beslissingen genomen werden om de inspanningen te verdelen. Mijnheer Keulen, u hebt dat als minister ook mee-gemaakt. Altijd en nu niet!

Minister-president, u bent op een dag wakker geworden. U hebt gezegd dat er een probleem is dat u van de Federale Regering hebt gekregen, en dat is iedereen zijn schuld. Dat probleem gaat over de reden waarom de mensen in de gietende regen op straat stonden. U zegt de hele tijd dat er weinig middelen zijn. Er zitten kinderen in politiecellen, de rusthuisinvesteringen blijven uit, ... Daarover gaat het. Het Rekenhof, werknemers en werkgevers en een paar oppositiepartijen hebben al een paar keer gevraagd om het op een andere manier te bekijken.

Minister-president, wanneer wist u van het probleem? Wie wist van het probleem in de regering? Hebt u er iets aan gedaan? Zo niet, waarom niet? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, de Financieringswet was voor de zesde staatshervorming al een draak, na de zesde staatshervorming heeft ze er nog een giftige stekel bijgekregen. Na de federale begrotingscontrole van het voorbije weekend werd duidelijk dat Vlaanderen zo'n 400 miljoen euro minder zou ontvangen. De Federale Regering deelde u dat koudweg mee, zonder enig overleg. Ik kan me inbeelden dat u met die gang van zaken helemaal niet tevreden bent. Van de Vlaamse Regering hoorden we de voorbije dagen niets. De Vlaamse Regering ziet 400 miljoen euro aan haar neus voorbijgaan, maar ze doet niets. Ze staat erbij en kijkt ernaar.

Ja, maar, zegt uw partij, dat is een gevolg van de zesde staatshervorming en die hebben we niet goedgekeurd. Dat is inderdaad zo, maar u voert ze wel slaafs uit. Dat is een onhoudbare politieke spreidstand. Bovendien bent u de minister-president van een regering die letterlijk in haar regeerakkoord heeft opgenomen: "We wensen de zesde staatshervorming met de nodige samenwerkingsakkoorden te implementeren, en dit in het belang van alle Vlamingen." Wat krijgen alle Vlamingen uit dankbaarheid voor uw loyale uitvoering van de zesde staatshervorming? Een extra factuur van 400 miljoen euro.

Vandaag was er dan het Overlegcomité. U mag dus op visite bij de premier nadat de beslissing al genomen is. Ik kan begrijpen dat dit voor u heel erg pijnlijk moet zijn. U mag een koffietje gaan drinken bij premier Michel en u hebt er waarschijnlijk zelf nog de rekening voor moeten betalen.

Hebt u tijdens het Overlegcomité nu eindelijk eens uw klauwen getoond zoals het een Vlaams minister-president betaamt, of hebt u eens te meer onderdanig kennis genomen van de beslissingen van de Federale Regering? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Het zijn perfect voorspelbare betogen. De heer Crombez herhaalt zijn mantra en gaat eraan voorbij dat deze regering al 1,2 miljard euro heeft bespaard en dat we opnieuw met zeer zware deficits geconfronteerd zijn. De Hoge Raad voor Financiën heeft gezegd dat we 750 miljoen euro in het rood mogen gaan. Dat was vooraleer dit gebeurde, collega's.

De zesde staatshervorming voorziet erin dat er een systeem van opcentiemen wordt ontwikkeld voor de deelstaten, net zoals het systeem voor de gemeenten. Dat betekent dat we opcentiemen krijgen bovenop de belastingen. Wij heffen geen belastingen op belastbare grondslag.

Zoals u weet, is die autonomiefactor vastgesteld op 25,99 procent. Bij de onderhandelingen over het Vlinderakkoord is men uitgegaan van een belasting voor de staat van 45,9 miljard euro. Bij de opmaak van onze begroting, in september 2014, kregen wij van de administratie van Financiën een cijfer dat volledig is gebaseerd op die 45,9 miljard euro belasting Staat.

U zegt dat er niet gesproken of gecommuniceerd wordt. Maar wij kregen een officieel document op basis van die 45,9 miljard euro. Ik moet naar waarheid zeggen dat wat we mochten ontvangen exact 1 miljoen euro minder was dan aanvankelijk in het Vlinderakkoord was opgenomen. Daarin was sprake van 7,529 miljard euro. Het cijfer dat wij in september kregen, was 7,528 miljard euro. Dat is een verwaarloosbaar verschil.

Vorige donderdag – als ik me niet vergis, collega Turtelboom – kregen wij bericht dat de FOD Financiën een nieuwe berekening heeft gemaakt en dat die 45,9 miljard euro belastingen Staat niet standhoudt, maar dat er 3,2 miljard euro minder is. Daardoor hebben de deelstaten gezamenlijk 750 miljoen euro minder. Voor Vlaanderen gaat het afgerond ongeveer om 400 miljoen euro.

U zegt dat deze regering erbij staat, ernaar kijkt en niet reageert. Wij krijgen dat in volle opmaak van de begrotingsaanpassing. We zijn bezig met de begrotingscontrole en krijgen dat nieuwe cijfer.

We hebben vandaag Overlegcomité gehad. Daar is bevestigd dat de administratie van januari 2014 – want toen is de bijzondere wet gepubliceerd – tot nu niet de tools, middelen en software had om die nieuwe simulaties en berekeningen te maken en dat ze die dus nu pas heeft bezorgd. Daarom heb ik gezegd dat het

onbehoorlijk bestuur is. In januari 2014 wordt de bijzondere wet gepubliceerd, en nu, in maart 2015, krijgen wij het bericht dat die 45,9 miljard euro niet klopt. Daarover ging het vandaag in het Overlegcomité.

Ten eerste hebben wij heel duidelijk gemaakt dat er een tegensprekelijke simulatie moet gebeuren. Er zal een werkgroep bijeenkomen om te bekijken of die cijfers al dan niet effectief kloppen. Ten tweede heb ik ook duidelijk gemaakt dat je met dit soort verrassingen niet ernstig kunt begroten.

Daar is nog bijgekomen dat we, door het feit dat we met opcentiemen werken, een ESR-probleem dreigen te krijgen aan de ontvangstenzijde. We gingen ervan uit dat de autonomiefactor, die bedragen, onze ESR-ontvangst was. Nu zegt het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR): "Nee, het is op het ogenblik van de effectieve vaststelling van de ontvangsten dat ESR-ontvangsten kunnen worden geboekt."

Mijnheer Crombez, u weet zeer goed dat de personenbelasting op federaal niveau voor 2015 pas ingekohierd wordt vanaf augustus. Alle gemeentebesturen in dit halfroond weten dat eind van dit jaar maar ongeveer 60 procent daarvan zal zijn ingekohierd. Daarom heb ik vanmorgen duidelijk gemaakt dat we, als dit ons ESR-ontvangstencijfer wordt, daarmee geen enkele stabiele begroting meer kunnen maken. Dat is een zeer ernstig probleem. We hebben vanmorgen afgesproken dat we daarover snel bijeenkomen en dat we daarover met het INR aan tafel zullen zitten. Wij gingen ervan uit we die autonomiefactor mochten boeken als een ESR-ontvangst, maar dat blijkt volgens de tekst van het INR niet zo te zijn.

Collega's, dat is wat vandaag is besproken. U zegt dat ik erop kijk en niets doe. Dit zijn documenten die dateren van vorige week. De regering is bezig met de begrotingsaanpassing. U weet dat de Hoge Raad voor Financiën heeft gezegd dat Vlaanderen 750 miljoen euro in het rood mag gaan. Dat was, collega's, vooraleer we dit bijkomende cijfer kregen.

En dus gaan we nu met de regering, op politiek niveau en in technische werkgroepen, zien hoe we ermee omgaan. We zijn er volop mee bezig. We gaan dat, zoals altijd, op een ernstige en behoorlijke manier aanpakken.

De heer John Crombez (sp.a): Minister-president, het is ongelooflijk. Vroeger zei men: Van den Brande loopt aan het handje van Dehaene. Nu is het vele keren erger. Het moet lang geleden zijn dat een Vlaamse Regering zich in het Vlaams Parlement zo opstelt. U hebt hier staan tennissen, maar u hebt geen enkele bal geraakt.

U weet van donderdag dat er een probleem is. Dat is het enige waarop u hebt geantwoord. De Federale Regering heeft het maandag bekendgemaakt. Het tweede deel van mijn vraag was: hebt u iets ondernomen om dat tegen te gaan? U moet niet zeggen 'in een paar uur tijd'. Dat geldt voor alle begrotingen en begrotingscontroles: regeringen komen samen en spreken soms in een paar uur af wie welke inspanningen doet, minister-president. (*Rumoer*)

Daar komt mijn vraag op neer. De rest is boeiend voor begrotingsspecialisten. U hebt nu een begroting van 40 miljard euro. De helft is Welzijn en Onderwijs. Hebt u tussen donderdag en maandagochtend aan de noodrem getrokken? Hebt u gezegd dat u een afspraak wilt over de verdeling?

Want moest dat probleem van 400 miljoen euro hier terechtkomen? Nee, dat moest niet! U hebt het toegelaten. Daarom wil ik het weten. (*Rumoer. Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw De Ridder, u kunt iets zeggen namens de N-VA, als u het woord vraagt. Maar ik heb begrepen dat de fractieleider iets wil zeggen.

De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, wat een daadkracht. U gaat een werkgroep oprichten. Proficiat. Maar uw makke reactie noopt mij tot de vraag: wat is er met u en met uw partij aan de hand? Indien de N-VA deel zou uitmaken van de oppositie, zou die als luidste roepen dat het een schande is dat Vlaanderen eens te meer het kind van de rekening is. U zou de federale begrotingscontrole met de grond gelijk maken. U zou van leer trekken en fulmineren tegen de Federale Regering, die de budgettaire problemen opnieuw doorschuift naar Vlaanderen. Niets van dat, sinds de ministerposten voor de N-VA binnen zijn, zijn zij getransformeerd in brave communicantjes. (*Rumoer*)

Het verkondigen van krachtige boodschappen voor de verkiezingen, minister-president, en de transformatie in brave communicantjes erna, dat is de enige verandering die ik momenteel zie. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Qua timing is het niet oké, dat kan ik heel sterk begrijpen van de Vlaamse Regering. Op enkele dagen tijd een herschikking van 400 miljoen euro: dat is niet prettig.

Wat ik minder begrijp, is de aanval van sommigen op de Financieringswet. De Financieringswet geeft meer fiscale autonomie aan Vlaanderen. En dat wil zeggen: een grotere onzekerheid over de inkomsten. Dat is normaal. Hoe meer fiscale autonomie, hoe groter de onzekerheid. De pleitbezorgers van meer fiscale autonomie voor de regio's, en ik ben daar ook bij, moeten kunnen verdragen dat er dan een grotere onzekerheid is over de inkomsten.

Minister-president, collega's, laat ons de opportuniteiten van de Financieringswet gebruiken. Daarnet is gezegd dat het niet meer is dan de gemeentelijke opcentiemen. Quod non! In de Financieringswet krijgen de regio's veel meer mogelijkheden om die fiscale autonomie te gebruiken. Dus vooraleer een uitbreiding te vragen, vooraleer daarvoor aan de klaagmuur te staan: laat ons de kansen die de fiscale autonomie nu geeft, uitputten. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Mevrouw Gwendolyn Rutten (Open Vld): Mijnheer Crombez, meer dan wie dan ook, denk ik dat socialisten eerlijk moeten zijn.

Eerlijk wil zeggen dat als er in de personenbelasting minder middelen zijn, dat die minder middelen er zijn voor Vlaanderen, en dat die minder middelen er dus ook zijn voor het federale niveau. Er heeft met andere woorden niemand iets van iemand anders afgepakt. Eerlijk gezegd hebben de Belgen en dus ook de Vlamingen daar geen boodschap aan, want de belastingen worden uit één portemonnee betaald.

Minister-president, wat de Financieringswet betreft: moeilijkheden zijn er om te overwinnen en op te lossen. U gaat dat met uw ploeg en met de minister van Begroting de komende dagen doen. Maar er zijn ook mogelijkheden. Mogelijkheden om de fiscaliteit te gebruiken als instrument voor economische groei, mogelijkheden om de belastingen te verlagen voor mensen en om op die manier de inkomsten voor de overheid te vergroten. Mijn vraag, namens Open Vld, is dat u die fiscale autonomie zou gebruiken en de belastingen verlagen, en dat u op die manier zou laten zien dat we de economisch zelfstandige regio zijn die Vlaanderen is: een sterk Vlaanderen voor ons allemaal. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Crombez, aan u ga ik geen woorden vuil maken. U verheft hypocrisie tot een kunst. Echt waar. *(Applaus bij de N-VA)*

Het is voor een politicus heel fijn om door de feiten gelijk te krijgen. Nu weet heel Vlaanderen waarom wij in de vorige legislatuur storm gelopen hebben tegen de zesde staatshervorming, tegen de Financieringswet. *(Applaus bij de N-VA)*

Niet alleen hebben de architecten van de zesde staatshervorming zeer doelbewust de last doorgeschoven – en mijnheer Crombez, daarin hebt u wel gelijk – naar de regio's, waar de lonen in Welzijn en Onderwijs al zo groot waren. Niet alleen dat. Men heeft de Financieringswet ook nog eens zo complex gemaakt als de theorie over het higgsdeeltje. Daar zijn ook zwarte gaten. Daar verdwijnt ook geld in gaten en men weet ook niet waarnaartoe. Dat is al even complex. *(Opmerkingen van de heer Koen Van den Heuvel)*

Mijnheer Van den Heuvel, ofwel hebben jullie niet geweten waar jullie precies mee bezig waren, ofwel hebben jullie zeer doelbewust de last doorgeschoven naar dat niveau waar de noden het hoogst zijn. *(Applaus bij de N-VA. Rumor)*

De voorzitter: Mijnheer Diependaele, uw tijd is op. Afronden, alstublieft. *(Opmerkingen van de heer John Crombez. Rumor)*

Mag de heer Diependaele afronden? Bent u het daarmee eens? Mijnheer Diependaele, rond af.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Van den Heuvel, de eerste optie is onbekwaamheid, de tweede is schuldig verzuim. *(Rumor)*

Wij zullen ons in elk geval bij de begrotingscontrole constructief opstellen. *(Gelach. Rumor)*

Het is de onmacht die noopt tot roepen, collega's. De onmacht. De onmacht en het feit dat jullie moeten toegeven, nu jullie met de feiten worden geconfronteerd, dat jullie verkeerd zaten met die Financieringswet. Dat is de reden waarom jullie nu zo schreeuwen. *(Rumor)*

In elk geval zal de N-VA-fractie die Financieringswet blijven aanklagen vanwege de keuzes die jullie gemaakt hebben, want dat is jullie verantwoordelijkheid. *(Applaus bij de N-VA. Rumor)*

De voorzitter: Is iedereen voldaan? *(Opmerkingen)*

Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik probeer in alle rust en in alle kalmte nog even in te gaan op een aantal zaken.

Mijnheer Crombez, u zegt dat wij met spoed of op een of andere manier in overleg hadden moeten gaan met de regering, om tot een andere verdeelsleutel te komen. U weet toch ook dat dit absolute onzin is.

De Financieringswet legt vast hoe de deelstaten gefinancierd worden. Collega Janssens, dat geldt niet alleen voor Vlaanderen, dat geldt ook voor de andere deelstaten. Er is een autonomiefactor vastgelegd van 25,99 procent. Nu blijkt dat de belasting Staat, die geraamd was op 45,9 miljard euro, niet klopt, en dat het 3,2 miljard euro minder is. Daar kun je over negotiëren en dan in de theorie van Crombez zeggen: federale staat, doe er 3,2 miljard euro bij, het klopt niet. Dat is

de realiteit. Dat is de opbrengst van de personenbelasting zoals ze uit de computer, die nog niet lang werkt, van de FOD Financiën is gekomen. Daar kun je op geen enkele manier, door samen te gaan zitten in Overlegcomité, in interministeriële conferentie (IMC) of waar dan ook, enige verandering in brengen.

Wat absoluut niet kan, en wat ik vanmorgen heel duidelijk heb gemaakt, is dat je pas tijdens een begrotingscontrole nota bene, nadat je in september andere cijfers gekregen hebt, die zwaar bijgestelde cijfers krijgt. Men zegt dat dit een gevolg is van het feit dat de FOD Financiën nooit eerder die berekeningen heeft kunnen maken en nu pas over de software beschikt om dat te doen. De cijfers zijn nieuw. U begrijpt dat dit een complete verrassing is voor iedereen. Zelfs de Hoge Raad van Financiën heeft in zijn rapport, waarin het zegt dat Vlaanderen 750 miljoen euro in het rood mag gaan, geen rekening gehouden met deze nieuwe berekening van de opbrengst van de personenbelasting.

Mijnheer Van den Heuvel, ik ga niet in op de hele discussie die gevoerd is. Het grootste deel is partijpolitiek. Ik heb genoteerd dat u ook voorstander bent van meer fiscale autonomie. Misschien zullen we elkaar daar ooit meer ontmoeten. Mijn persoonlijke mening is dat het zuiverste systeem is dat wij belastingen kunnen heffen op een belastbare grondslag, eerder dan het opcentiemen-systeem, te meer omdat het INR zegt dat je met een probleem zit, want je hebt maar op het moment van de vaststelling van je inkomsten, dus de inkohiering, je ESR-ontvangsten, en iedereen weet dat niet op het jaar zelf voor 100 procent ingekohierd wordt. Dat is nog veel belangrijker dan nu de abrupte bijstelling van 400 miljoen euro. Ik zou niet graag hebben dat wij als deelstaat, die al een probleem heeft met ESR aan de uitgavenkant, ook nog eens een probleem binnenhalen langs de ontvangstenkant. Wij gingen uit van de autonomiefactor van 25,99 procent. Dat moet zeer snel worden uitgeklaard. Wij moeten stabiel kunnen gaan begroten in de toekomst.

Mevrouw Rutten, ik heb nota genomen van uw wens hoe er in de toekomst kan worden omgegaan met onze fiscale bevoegdheden. Ik kan u in alle rust zeggen dat we met de regering hard aan het werken zijn. Wij hebben die bijkomende opdoffer gekregen. We gaan er hard werk van maken om tot een begrotingscontrole over te gaan die we op het reglementaire tijdstip, voorzitter, aan dit parlement zullen voorleggen. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer John Crombez (sp.a): Dank u, minister-president. Er zit een stuk in uw betoog waar ik het mee eens ben. Dat is namelijk dat u antwoorden komt geven in het parlement en aan de bevolking als een computer. Er zijn regeltjes. Het resultaat loopt uit de computer. U zult dat ondergaan.

Wat u onzin noemt, namelijk dat als er een probleem is, regeringen vragen dat er overleg is, is alle voorgaande jaren gebeurd. Dat is gebeurd onder Kris Peeters, dat is gebeurd onder Yves Leterme, dat is gebeurd door Dirk Van Mechelen, dat is gebeurd door Philippe Muyters. U noemt dat onzin, maar die mensen hebben dat gedaan. U weet het sinds donderdag, maar u hebt geen enkele vraag gesteld. Ik herhaal het nog eens: u mag honderdduizend keer zeggen dat het de Financieringswet van de zesde staatshervorming is, maar elke keer worden er afspraken gemaakt door regeringen over wie welk deel van de inspanningen neemt.

Mevrouw Rutten, ik vind dat best iedereen eerlijk is, niet alleen socialisten, maar dat terzijde. (*Applaus bij sp.a*)

Mijnheer Diependaele, u wilt geen woorden aan mij vuil maken, maar ik zal het opnemen voor uw coalitiepartners. U hebt van alles verteld en grafieken getwitterd, die totaal naast kwestie waren, maar uw coalitiepartners hebben

gelijk met wat ze zeggen over de Financieringswet. U had het de eerste keer niet begrepen, u hebt het weer niet begrepen, maar ik ben beschikbaar voor de discussie, minister-president. Ik zal u het nummer geven van Johan Van Overtveldt: 0475/64.52 en de twee laatste getallen zal ik op een papiertje geven, want anders gaan er anderen bellen.

Ik hoop dat u bereid bent die vervroegde begrotingscontrole te doen, die zes keer is beloofd in september, maar die er niet is. Eind deze week gaat het parlement in paasreces, maar ik wil vragen om volgende week toch de commissie te laten plaatsvinden. Ik vraag dat ook aan u, voorzitter. Misschien kan dat met de berekeningen van het Rekenhof. U zegt dat het allemaal onvoorspelbaar is, maar het Rekenhof heeft in het parlement al lang gevraagd dat u de koers zou wijzigen.

Wijzig de koers, want de impact voor Welzijn en Onderwijs is veel te groot, minister-president. (*Applaus bij sp.a*)

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Collega Diependaele, schizofrenie is geen kunst, maar een aandoening. Als u net zoals wij die zesde staatshervorming zo verderfelijk vindt, wat doet u dan in een Vlaamse en in een Federale Regering die die zesde staatshervorming kritiekloos en slaafs uitvoert?

Ik zie maar één zaak, minister-president. De Vlaams-nationale kiezer die op de N-VA heeft gestemd, omdat hij dacht dat Vlaanderen er beter van zou worden, is eraan voor de moeite. En de Vlaming die op de N-VA heeft gestemd, omdat hij dacht er zelf beter van te worden, is er ook aan voor de moeite. Het Belgische federalisme wordt niet in vraag gesteld. De zesde staatshervorming wordt kritiekloos uitgevoerd. De miljardentransfers van Vlaanderen naar Wallonië gaan onverminderd voort, en keer op keer krijgt de Vlaming de rekening gepresenteerd. Wel, minister-president, u bent vriendelijk bedankt. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over Vlaanderen en de publiek-private financiering (pps)

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister-president, collega's, ik denk dat ik nu over het volgende 'zwarte gat' begin, zoals collega Diependaele het daarnet noemde, namelijk het zwarte gat van de miljarden in heel de pps-financiering (publiek-private samenwerking), een systeem dat ongeveer tien jaar geleden is opgezet en waarbij de voorbije Vlaamse regeringen geprobeerd hebben om investeringsprojecten op te bouwen buiten de begroting.

Minister-president, u hebt daar afgelopen weekend een interview over gegeven, en op één punt had u gelijk. U leek namelijk in twijfel te trekken wat een aantal van uw collega's uit de vorige regering hebben beslist. Ik heb het dan over de Eurostat-adviezen die al vier jaar aangeven dat er heel wat problemen zijn met die pps-projecten, en die duidelijk negatief adviseren. Die adviezen zijn aan het parlement onthouden. Men heeft die niet aan het parlement ter beschikking gesteld, ondanks het feit dat daar heel wat vragen over waren.

Ten tweede stel ik vast dat hier op basis van die Eurostat-adviezen een fundamenteel debat had kunnen plaatsvinden over hoe we die pps-molensteen die nu rond uw nek hangt, budgettair hadden kunnen oplossen. Dat debat hadden we eigenlijk jaren geleden moeten voeren.

Als ik dan kijk naar het rapport rond alternatieve financiering dat u hebt opgemaakt, zie ik in de aanpassing van uw begroting dat u in 2015 722 miljoen euro gaat inkantelen. Ik ga ervan uit dat die tabel correct is. Maar wat ik niet terugvind in die tabel, zijn alle andere pps-projecten, waar ook heel wat vragen bij te stellen zijn, en waar eigenlijk nog een investeringsbudget van ongeveer 10 miljard euro zit. Het is op dit moment niet duidelijk hoe u dat gaat oplossen.

Mijn vraag is dan ook zeer concreet, minister-president. Hoe zult u budgettaire omgaan met de andere pps-projecten, die u voorlopig niet ingekanteld hebt?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik ben een beetje verrast over het feit dat de collega nu een vraag stelt over het document dat ik vrijdag heb ingediend. Als ik me niet vergis, voorzitter, hebben we afgesproken dat we daarover een debat zouden voeren in de commissie. Het document ligt daar, het telt 284 pagina's. Als we dat verengen tot een actuele vraag, en de kous is daarmee af, is dat voor mij goed. U zegt dat u jaren geleden al een debat had willen voeren, mijnheer Rzoska. Niemand houdt u tegen. Het parlement is baas van zijn eigen werkzaamheden. Had u een debat willen voeren, dan had u dat kunnen doen.

Het is juist dat er in het document een tabel van 722 miljoen euro staat, maar die houdt geen rekening met de positieven. Ik kan u zeggen dat het effect van de consolidatie minder dan 500 zal zijn. Ik kan er geen exact bedrag op kleven, omdat dat bij manier van spreken elke dag verandert. Ik verwijs bijvoorbeeld naar Scholen voor Morgen: er zijn scholen die klaar zijn en opgeleverd worden, en dan schommelt dat bedrag. De ene keer moet je de btw opnemen, de andere keer niet. 722 miljoen euro is nu het bedrag, maar er zijn dus ook positieve effecten van pps-projecten, waardoor het te consolideren bedrag lager zal liggen.

U spreekt over 12 miljard euro, maar u maakt een grote denkfout, mijnheer Rzoska. Die 12 miljard euro gaat over mogelijke projecten, waarover nog geen beslissing gevallen is, laat staan dat zou beslist zijn dat ze bij wijze van pps zouden gebeuren. Het gaat om een opsomming van alle mogelijke projecten.

Nu zeggen dat we die 12 miljard euro moeten boeken en betalen, dat is wishful thinking. Het is uw wensdroom om te zeggen dat dit een ondraagbare last wordt voor de Vlaamse begroting. Wel, dat is het niet. Als mijn informatie – die nog elke dag wijzigt – klopt, dan zitten we nu gecumuleerd met een impact van de pps-projecten op een bedrag van ongeveer 1 miljard euro. We gaan daar zorgvuldig mee om. Als we lenen, moeten we dat evenzeer betalen, dat weet u ook.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister-president, u hebt gelijk. Ik had hier eigenlijk een actualiteitsdebat aan willen wijden. Ik had zelfs nog dieper willen gaan. Ik had eigenlijk een actuele interpellatie ingediend omdat ik het niet vind kunnen dat een parlement informatie wordt onthouden.

Het is dankzij de druk van Groen dat u nu pas met dat rapport komt, terwijl u verplicht bent om daar twee keer per jaar over te rapporteren. U zegt dat in die 722 miljoen euro ook enkele positieve effecten zitten. Ik zal dat zelfs niet ontkennen. Maar weet u hoever het gaat? Ik heb dat document het voorbije weekend helemaal doorgenomen. Het monitoringrapport dat door minister Turtelboom is neergelegd, wijkt af van de tabellen die u opneemt in het rapport alternatieve financiering. U bent met dit parlement een spelletje aan het spelen. Het is ongelooflijk frustrerend dat een parlement niet beschikt over alle informatie. Het is dus terecht dat ik hierover een actuele vraag stel.

Ik heb ook een bijkomende vraag. U zegt dat ik een denkfout maak. Het is nog niet beslist in welke formule u al die projecten gaat doen. Maar dat was ook niet

mijn vraag. U hebt daar voor ongeveer 10 miljard euro – ik ben wel degelijk intellectueel eerlijk op dat vlak – beslist beleid aangekondigd. Op dit moment weet dit parlement niet hoe u dat gaat financieren. Ik herhaal dus mijn vraag: hoe gaat u een aantal dingen financieren? (*Applaus bij Groen en sp.a*)

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Over die alternatieve financiering moeten we inderdaad een ruim debat hebben met correcte cijfers, ook in het kader van het Europees Fonds voor Strategische Investeringen, dat ook een soort van pps-constructies naar voren schuift.

Ik hoor vandaag de minister van Begroting verklaren dat er ook in Vlaanderen zekere inefficiënties worden georganiseerd, dat er maar één ambtenaar zou zijn die de alternatieve financiering kan berekenen. Laat ons elkaar alstublieft serieus nemen en ervoor zorgen dat we niet dezelfde fout – als het al een fout is – maken die de federale overheid zou hebben gemaakt – met de nadruk op zou – en dat Vlaanderen de correcte cijfers krijgt en dat de minister van Begroting en haar administratie zich hierop proactief organiseren, en dat ze niet zeggen dat er maar één iemand is die dat kan berekenen en dat ze de cijfers, die inderdaad nu in elk rapport verschillen, niet kunnen geven.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Bertels, ik denk dat uw tussenkomst was voorbereid voor de vorige actuele vraag.

Mijnheer Rzoska, ik deel uw bezorgdheid. We hebben die pps inderdaad geërfd uit het verleden en we zullen er op een heel adequate manier mee moeten omgaan. De regering doet dat ook. Bij de begrotingsopmaak van 2015 hebben we daar al een groot deel van geprovisioneerd en al opgenomen in de mate dat we toen wisten. De regering gaat daar dus op een verstandige manier mee om.

Ik heb wel een probleem met het standpunt van Groen op twee punten. U probeert uw handen in onschuld te wassen, maar u weet zeer goed dat het is begonnen onder paars-groen. Dat is niet zo belangrijk, dat is lang geleden. Waar ik meer fundamentele problemen mee heb, is de foute informatie die u vorige week vrijdag de wereld hebt ingestuurd. U weet zeer goed dat het niet ging over een extra half miljard euro dat we moesten nemen op de begroting, maar dat is wel verspreid. Cumulatief voor de komende legislatuur gaat het helemaal niet over 5,4 miljard euro. U vraagt correcte informatie, maar als ik zie dat u totaal foute informatie de wereld instuurt, dan betreur ik dat minstens. Maar verder deel ik uiteraard uw bezorgdheid.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik heb enkele grote problemen met de interpellant. Ik bezorg een document van 284 pagina's, dat we zo volledig en transparant mogelijk hebben gemaakt en waar we tot de laatste dag aan hebben gewerkt omdat er steeds wijzigende gegevens zijn. Op het moment dat we het in de commissie bespreken, kan het zijn dat er nog nieuwe gegevens zijn. Ik geef een voorbeeld. Scholen van Morgen is geen statisch, maar een fluctuerend gegeven over wat er moet worden geconsolideerd.

Mijnheer Rzoska, ook wordt de indruk gewekt dat wij alleen onder druk van Groen met dit rapport naar buiten komen. Dat is absoluut onjuist! Ik weet dat u graag dat sfeertje schept, dat u graag beweert dat u degene bent die deze zaken blootlegt, dat ze anders geheim worden gehouden. Wij hebben de verplichting om dat rapport te brengen. Ik zou graag hebben dat we daar een debat over kunnen voeren, voorzitter, maar niet in de sfeer dat wij informatie achterhouden.

Ik heb al gezegd dat de documenten over de pps aan het parlement bezorgd werden. Als de nv Scholen van Morgen zegt dat ze zich beroept op de vertrouwelijkheidsclausule en niet wil dat een aantal contractuele documenten bezorgd worden, dan is dat zo. Ze heeft dat recht. Wat van ons is, hebben we bezorgd aan het parlement. We kunnen daar een open debat over voeren. Dat hier spelletjes worden gespeeld, is totaal verkeerd.

Mijnheer Rzoska, u weet ook heel goed dat we in onze begroting al een consolidatie hadden opgenomen van – als ik me niet vergis – 446 miljoen euro. Dit zal wellicht ietsje meer zijn, maar geen 722 miljoen euro. Ik heb u dat al gezegd. Ik herhaal ook nog eens dat de 12 miljard euro geen vastgelegd beleid is, het zijn zaken waarover nog moet worden beslist door de regering. We moeten nog beslissen of we ze gaan doen, en als we ze gaan doen, moeten we nog beslissen of we ze met een pps-formule zullen doen dan wel op de klassieke manier. Als we het met een pps-formule zouden doen, dan zullen we ervoor zorgen dat het een formule is die de toets van Eurostat doorstaat, zodat we die problemen niet meer hebben. Dat heb ik ook in het interview gezegd.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister-president, collega's, u citeert selectief, ik neem u dat niet kwalijk. Ik heb ook een brief van Eurostat gekregen, via het parlement. Daarin staat: "De Eurostat-adviezen waren wat ons betreft nooit vertrouwelijk, het is de Vlaamse Regering zelf die de vertrouwelijkheid heeft gevraagd op die Eurostat-adviezen". Dat is een brief die ik heb, het betreft informatie die u en uw collega's onthouden hebben aan dit parlement. Qua parlementaire controle til ik daar bijzonder zwaar aan.

Wat betreft de cijfers, vind ik het ongelooflijk bizar dat u nu zegt dat u eigenlijk maar spreekt over wat al ingekanteld moet worden, over de rest doet u alsof het niet bestaat. Maar het bestaat wel degelijk, dat werd in het verleden al door een aantal van uw collega's naar voren geschoven. Dit is beslist beleid. Een Vlaamse Regering moet haar financieel huishouden op orde houden.

Ik geef u één concreet voorbeeld, om mee te eindigen, om eens te laten zien op welk financieel drijfzand heel uw constructie gebouwd is: Oosterweel. U hebt vroeger voor Oosterweel beslist over een grote pps. Die is er nu uiteraard uit: aparte rapportering, het etiket is eraf, u zult het doen via de gewone begroting. In de meerjarenraming is er geen spoor van terug te vinden! U hebt aan dit parlement nog altijd niet uitgelegd hoe u dit zult financieren.

Minister-president, ik roep u op, u bent nu bezig met een begrotingscontrole. Ik weet dat u het decretaal niet moet doen, maar ik vraag u om samen met de begrotingscontrole een geactualiseerde meerjarenraming in te dienen zodat dit parlement eindelijk te zien krijgt hoe u bepaalde dingen zult financieren. (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de doorlichting van scholen door de inspectie

ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de analyse van de doorlichting in het Vlaams onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, mijn bezorgdheid werd maandag gewekt door een artikel in De Standaard over de

doorlichting die door de inspectie gebeurt en de stress die ze teweegbrengt bij de scholen. Het blijkt ook dat de doorlichting niet altijd een start is om verbeteringen aan te brengen.

Ik ben vooral ongerust over het feit dat 45 procent van de scholen stress heeft voor de inspectie en dat die stress blijkbaar nog nazindert enkele weken nadien. Ook opvallend is dat slechts 53 procent van de scholen veranderingen zal doorvoeren na de inspectie en dat slechts 42 procent van de scholen vindt dat die veranderingen ten voordele van de leerlingen zijn. Dat zijn toch merkwaardige getallen.

En dan blijkt dat als scholen dan toch concrete adviezen vragen, de inspectie die eigenlijk niet kan geven. Dat is een spijtige zaak, want de inspectie heeft heel wat deskundigheid in huis. En als de veranderingen worden doorgevoerd, dan moet de opvolging gebeuren door de pedagogische begeleidingsdiensten. Ook daar is er af en toe een misverstand over.

Minister, wat hiermee naar voren komt, is dat er eigenlijk een discrepantie is tussen de interne kwaliteitszorg van scholen en de externe kwaliteitszorg die door de inspectie gebeurt. In welke maatregelen denkt u te kunnen voorzien om ervoor te zorgen dat die interne en die externe kwaliteitszorg beter op elkaar aansluiten, zodat de aanbevelingen gegeven door de inspectie ook beter zullen worden gevolgd door de scholen, uiteraard – gezien mijn vraag van vorige week – zonder dat er planlast bij komt kijken?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, geachte leden, u zult me niet kwalijk nemen dat ik niet herhaal wat onze collega reeds heeft gezegd, maar dat ik voortga waar zij is geëindigd. De onderwijsinspectie heeft als opdracht te evalueren en na te gaan of de leerplandoelen daadwerkelijk zijn bereikt. Het is aan de onderwijsverstrekkers zelf en aan de begeleidingsdiensten om zich in te laten met de manier waarop dit gebeurt.

Minister, in de vorige legislatuur hebben we het rapport-Monard gekregen, over de begeleidingsdiensten. Daarin stond reeds dat er een betere samenwerking zou kunnen zijn tussen de inspectie en de begeleidingsdiensten. Ik zou het iets sterker willen formuleren: een structurele en gerichte dialoog, maar met respect voor ieders eigenheid, tussen deze twee instanties is noodzakelijk. Ik wil hier niet citeren uit uw beleidsnota, maar ik denk dat die nota daar zeker en vast reeds een aanzet toe heeft gegeven. Hoe kan er een betere match gebeuren tussen inspectie en begeleidingsdiensten, met als ultieme doelstelling een verbetering ten bate van de leerlingen? Daarbij moet men echter wel rekening houden met de vrijheid van onderwijs en met de zorg van voldoende vertrouwen in het onderwijsveld, en uiteraard mag de planlast niet toenemen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, deze middag heeft de inspectie haar Onderwijsspiegel voorgesteld. Daarbij zijn de resultaten van alle doorlichtingen bekendgemaakt. Het positieve nieuws is dat, als we de resultaten bekijken, ons Vlaams onderwijs in het algemeen goed scoort. We zien ook dat van die scholen die moeten remediëren, 95 procent na een traject een positieve beoordeling krijgt. Vandaag zeggen dat die inspecties in feite weinig opleveren, is dus niet helemaal correct.

Ik erken volmondig dat er een grote discrepantie is tussen de wijze waarop de inspectie inspecteert en haar kader gebruikt, en de manier waarop scholen aan interne kwaliteitszorg doen. We moeten dus proberen om de inspectie de kans te

geven om te gaan werken met de kwaliteitszorg die scholen doen, om dat te gaan controleren. We hebben dus een gezamenlijk referentiekader nodig. Ik heb zowel de inspectie als alle partners rond de tafel gebracht om te bekijken hoe we dat referentiekader tegen 2017 uitgewerkt kunnen krijgen, zodat de inspectie en de scholen eigenlijk dezelfde taal beginnen te spreken. Daar knelt immers het schoentje.

Er is wel een onderscheid tussen directies en leerkrachten. Ik kan me voorstellen dat als de inspectie bij een school langsgaat, dit wat stress met zich meebrengt. Dat hoeft natuurlijk niet noodzakelijk zo te zijn, zeker niet als men partners is. In 1991 is echter beslist om de begeleidingsdiensten en de inspectie volledig te scheiden. Ik ga die scheiding niet ongedaan maken, maar ik denk dat de tijd nu rijp is om tot een veel groter partnerschap te komen tussen de beide.

Mijnheer De Meyer, uiteraard moet men daarbij rekening houden met de vrijheid van onderwijs, maar men moet wel een antwoord bieden op de grote nood bij de scholen om die inspectie zelf niet langer als louter een controleur te zien, maar als een partner die mee de onderwijskwaliteit helpt realiseren. Daarom bestaat mijn voornaamste taak er nu in om dat referentiekader uit te werken. De inspectie is vragende partij. Ik ga ervan uit dat ook de netten en de koepels daar sterk achter staan. Dat hoeft helemaal geen aanslag te zijn op de vrijheid van onderwijs en de manier waarop ze vorm geven aan hun pedagogisch project, maar de referenties en de taal die wordt gesproken moeten dezelfde zijn, en vandaag is dat niet het geval.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Ik dank u voor uw antwoord, minister. Een paar punten wou ik onder de aandacht brengen. Zoals u zegt, zal de communicatie inderdaad belangrijk zijn tussen die scholen, die pedagogische begeleidingsdiensten en de inspectie. Het is belangrijk dat die communicatie vanuit de basis komt, dat de leerkrachten, begeleiders en inspecteurs zelf communiceren over verschillende dingen om zo tot betere afspraken en een groter draagvlak te komen. De planlast mag daarbij nooit uit het oog worden verloren.

Daarnaast zijn het wat en het hoe zeer belangrijk. Het wat willen we nog bekijken, maar het hoe vertrouwen we toe aan de professionele deskundigheid van onze leerkrachten, met respect voor de pedagogische vrijheid van de school.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik onthoud vooral twee begrippen uit uw antwoord. Dat is enerzijds 'partners' en anderzijds 'samenwerking'. Als we daaraan kunnen werken, kunnen we heel veel bereiken.

Mevrouw Krekels legt de nadruk op communicatie. Ik wil daar 'empathie' aan toevoegen. Vanuit waardering kan men soms meer bereiken dan vanuit controle.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, minister, de kwaliteit van ons onderwijs, daar zijn we het met de vraagstellers en met u over eens, dat is ons hoogste goed. Vertrouwen is uiteraard goed als het op kwaliteit aankomt. We vragen veel inspanningen van onze scholen, en controle is ook belangrijk en maakt ze zo mogelijk nog beter.

Het allerbeste, dat is remediëren als er wat schort. Dit rapport geeft aan dat dat te weinig gebeurt, dat er te weinig geredieerd wordt na de inspectie. Het goede nieuws is dat zowel inspectie als scholen vragen om samen een kader uit te werken waarin die remediëring beter kan gebeuren. U bent van plan om dat te doen. Daarvoor hebt u al onze steun.

De vraag is, als het kader bestaat, hoe gaat dat in de praktijk worden gerealiseerd? Want wat zien we? Bij de pedagogische begeleidingsdiensten wordt er 1,5 miljard euro bespaard. Bij de expertisenetwerken die de begeleiding versterken, wordt er voor 1,5 miljard euro bespaard. Wat zien we bij de netoverschrijdende? Gewoon een afschaffing.

Minister, u hebt daar foute keuzes gemaakt. Ook u kunt daar remediëren. We steunen u daarin ten volle bij de volgende begrotingscontrole.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, ik was blij dat u naar de Onderwijsspiegel verwees die vandaag werd gepresenteerd, ik heb hem snel doorgebladerd, omdat heel wat scholen die maar een tijdelijk gunstig advies hebben gekregen, in twee, drie jaar tijd een hele weg afleggen.

Ik moet toch wel iets onderstrepen. Als men dit bericht leest, zou men kunnen vragen waarom de externe kwaliteitscontrole dan niet wordt afgeschaft. Als dat zoveel stress en poespas geeft!

Ik wil het omgekeerde zeggen. Ik ben zelf inrichtende macht, dat weet u. We hebben in december vijf opvolgingsdoorlichtingen gehad met heel wat stress. Het ging over veiligheid, hygiëne en woonbaarheid. Ik kan u zeggen: zonder externe controle was de weg die wij in onze inrichtende macht hebben afgelegd, nooit afgelegd.

Het begint bij een goede onafhankelijke empathische doorlichting. Daarin geef ik de heer De Meyer gelijk. Het moet wel heel correct gebeuren. Daar hebben alle scholen echt wel nood aan. Zeker op de terreinen die ik net genoemd heb – veiligheid, hygiëne en woonbaarheid – kunnen we geen risico's nemen.

Dat er een afstemming moet komen met het referentiekader in Brussel en met de pedagogische begeleiding, daarin geef ik u 100 procent gelijk. Mijn enige vraag is: hebt u bepaald wanneer dat kader af moet zijn? Daar zijn echt wel vragen over.

Minister Hilde Crevits: Ik heb zelf aan de inspectie gevraagd om een referentiekader uit te werken. Ze hebben daar positief op gereageerd. We voelen echt wel dat controle noodzakelijk is, maar het is minstens even noodzakelijk dat met het resultaat van die controle iets gebeurt, dat er voldoende data worden uitgewisseld, dat de controle gebruikt wordt om de interne kwaliteitszorg te verbeteren. Ik denk dat de tijd zeer rijp is om dat te doen.

Mevrouw Gennez, ik vind uw opmerking eens te meer zeer eigenaardig. De Onderwijsspiegel gaat over het schooljaar 2013-2014. Ik vind het bijzonder spijtig dat ik u vandaag als Vlaams minister van Onderwijs niet kan zeggen hoe ik dit de praktijk zal realiseren want mijn voorganger van uw partij heeft nooit werk gemaakt van het referentiekader. Wij moeten nu starten van nul en we gaan dat ook doen. *(Opmerkingen van mevrouw Caroline Gennez)*

Zolang u uw plaat afdraait, zal ik mijn plaat opnieuw draaien. Zo is dat nu eenmaal. *(Applaus bij de meerderheid)*

Het gaat hier over veel meer dan communicatie en empathie, het gaat over inspectie inzetten en maximaal gebruik maken van de meerwaarde die zij kan bieden.

De inspectie gaat op bezoek bij de scholen en zij ziet alles in de praktijk. Dat is ook zo bij de pedagogische begeleidingsdiensten. Zij moeten wel met elkaar

praten en werken om ervoor te zorgen dat de kwaliteit verbetert. Ik volg de heer De Ro wanneer hij zegt dat die inspectie onafhankelijk moet blijven doorlichten. Zij is echt noodzakelijk maar meer dan vandaag moet zij in de toekomst in partnerschap en voor de scholen kunnen werken.

Wat mij interesseert, is niet de Onderwijsspiegel maar het resultaat dat wordt geboekt op de werkvloer. Dat hoeft geen stress teweeg te brengen, eigenlijk zou iedereen er naar moeten uitkijken want het zou een puur kwaliteitsverhogend instrument moeten zijn, en dat is waar wij willen aan werken.

Wat het tijds kader betreft, heb ik het al gehad over 2017. We gaan nu volop aan de slag met het onderwijsveld en de inspectie om na te gaan wat in dat onderwijskader moet worden opgenomen. We willen het pedagogisch project niet proberen te sturen, het moet outputgericht zijn maar het moet wel gaan over dezelfde referenties. Nu zitten we met het probleem dat de inspectie een bepaalde methode volgt, dat scholen een interne kwaliteitszorg hebben die een andere methode volgt en dat die twee eigenlijk niet matchen. Dat geeft natuurlijk extra stress omdat men niet goed op voorhand weet hoe dit zal gebeuren. Dat gaat verder dan puur de veiligheid, mijnheer De Ro, het gaat over alles wat gekend moet zijn bij scholieren aan het einde van de rit. Dat moet duidelijk en transparant zijn. Het moet een kader zijn dat de scholen, de begeleiding en de inspectie hanteren. Ik hoop dat we het daar binnenkort over eens kunnen geraken.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Minister, we zullen dit met veel aandacht blijven volgen. Voor een aantal zaken zitten we in dezelfde denklijn.

In het krantenartikel werd ook gesproken over een gegeven dat zou kunnen helpen om die inspectie of controle te versterken, en dat is de centrale toets. Dat is geen extra planlast want die eindtoetsen aan het einde van de lagere school zou kunnen worden vervangen door de huidige eindtoetsen. En dan krijgen we een heel mooi beeld, namelijk of alle scholen wel de leerplandoelen bereiken. Mijn partij kan zich daarin vinden. Dat zou een hulpmiddel kunnen zijn voor de inspectie.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik ben het driemaal eens met wat er is gezegd, ten eerste over de voormalige minister van Onderwijs, ten tweede met de heer De Ro die zegt dat het een kwestie is van evenwicht en tot slot over het feit dat de ultieme toets is hoe het onderwijs voor onze leerlingen beter kan worden.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van John Crombez en Jan Bertels betreffende de narekening van de geraamde gewestelijke personenbelasting door het Rekenhof en de oprichting van een interfederale taskforce – 308 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer John Crombez bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp-a): Voorzitter, ik vraag de spoedbehandeling van het voorstel van resolutie van mezelf en de heer Bertels houdende de narekening

van de geraamde gewestelijke personenbelasting door het Rekenhof en de oprichting van een interfederale task force.

De voorzitter: We zullen daar in de loop van de vergadering over beslissen.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Ingeborg De Meulemeester aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de toekomst van de beroepsopleiding hbo5 Verpleegkunde

De voorzitter: Mevrouw de Meulemeester heeft het woord.

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Minister, vorige week uitten de directeurs van de hbo5-opleiding in een open brief hun bezorgdheid over de toekomst van hun opleiding. Hbo5 Verpleegkunde is een zeer praktijkgerichte opleiding, met 900 lestijden in verschillende modules. Het diploma dat men daarmee kan behalen, is gegradueerde in de verpleegkunde.

De federale raad beslist vandaag over het beroepsprofiel verpleegkundige algemene zorg. Uiteraard zijn de directeurs van de opleiding hbo5 erg bezorgd, want dat kan een impact hebben op de opleiding. Verpleegkundige is nog steeds een knelpuntberoep. 46 procent van de verpleegkundigen die momenteel op de werkvloer staan, hebben de opleiding hbo5 genoten. Minister, ik weet natuurlijk ook dat we moeten wachten op de beslissing van de federale raad. Toch wil ik u vragen wat u wilt ondernemen om voor de hbo5-opleiding zekerheid te bieden.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega's, de vraag is erg interessant, en ze bezorgt me ook wel wat kopzorgen. Vandaag volgt 44 procent van de studenten een opleiding hbo5 als verpleegkundige. Dat is enorm veel. De impact ervan is groot, ook op de organisaties waar ze worden tewerkgesteld.

Het is juist dat vandaag de federale raad een advies zal uitbrengen. Ook op Europees niveau zijn er ontwikkelingen. Het staat uiteraard buiten kijf dat de opleiding hbo5 ook in de toekomst alle kansen moet krijgen. De federale raad zal geen advies uitbrengen over de inschaling: dat blijft de bevoegdheid van Vlaanderen. Nadat het advies is uitgebracht zal de bevoegde federale minister, mevrouw De Block, een besluit moeten nemen. Nadien volgt de vertaling voor Vlaanderen. Op dat moment maken we dan de gevoelige oefening om na te gaan wat waar wordt ingeschaald.

De leerladder is voor mij erg belangrijk. In het verleden zei ik het al in het parlement: in de groep van leerlingen die vandaag de opleiding hbo5 volgt, zitten een aantal mensen die anders nooit een opleiding tot verpleegkundige aan een hogeschool zouden volgen. We moeten er dus echt voor zorgen dat hun kansen maximaal worden gevrijwaard en we zullen zeker nooit besluiten treffen die een opstap naar het hoger onderwijs tenietdoen. Dat is mijn richtsnoer voor de komende weken en maanden. Aangezien u deze vraag stelt, ga ik ervan uit dat u deze zorg deelt. Wat betreft de studenten die de opleiding zijn gestart, is het evident dat zij de kwalificatie verpleegkundige zullen halen mits zij de opleiding afwerken.

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): U weet dat Europa bezig is met de 2300 stage-uren. Het betreft natuurlijk de bachelors. Er is het zorgcontinuüm, met de bachelor-verpleegkundigen, de gegradueerde verpleegkundigen, de zorgkundigen, de verzorgenden en de polyvalente verzorgenden.

Het is een kluwen. Veel ziekenhuizen melden dat het niet altijd gemakkelijk is om die mensen een specifieke taak te geven, want de bachelors groeien dikwijls door, naar de job van hoofdverpleegkundige of andere jobs. Dat zorgt ervoor dat de gegradueerden echt wel helemaal op de werkvloer staan.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik sluit me aan bij de hier verwoorde bezorgdheid. In de toekomst zullen niet minder, maar meer mensen in de zorgsector nodig zijn. De mensen die de opleiding hbo5 volgen, zijn met velen. Het is een erg op de praktijk georiënteerde opleiding. Ze zijn direct op de werkvloer inzetbaar en ze slaan er de handen aan de ploeg. Vaak blijven zij ook het langst in de sector en op de werkvloer actief. We hebben ze echt nodig, en moeten hen koesteren. Ze hebben het gevoel dat hun opleiding als niet erg waardevol wordt aanzien. Men probeert hun opleiding wat zwaarder te maken. Ze hebben het gevoel dat ze de dutsen van de sector worden. Ik wil dat tegenspreken. We hebben hen meer dan ooit nodig. Ik dring erop aan dat u dat goed bewaakt en zo snel mogelijk duidelijkheid schept, want er heerst wel degelijk ongerustheid in de sector.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Voorzitter, ik deel de bekommernis om wat gaande is. We kunnen stellen dat de twee leerwegen die momenteel toegang de titel van verpleegkundige geven zeer waardevol zijn. Een grote groep verpleegkundigen heeft de titel na de hbo5-opleiding verworven.

Het lijkt me belangrijk goed op te volgen wat de consequenties kunnen zijn indien de titel van verpleegkundige niet langer na de hbo5-opleiding zou kunnen worden toegekend. Voor de mensen die de opleiding nu volgen, is dit van groot belang. Die mensen verrichten op het werkveld schitterende activiteiten. We moeten dit dan ook van zeer nabij opvolgen. We moeten ervoor zorgen dat bepaalde federale beslissingen niet tot een leegloop van de hbo5-opleiding en een tekort aan verpleegkundigen leiden.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Voorzitter, volgens mij hebben de vorige sprekers alle bekommernissen al aangekaart. Mijn betoog zal dan ook zeer kort zijn.

Minister, we delen uw bekommernis. Ik wil erop wijzen dat op het terrein al gedurende lange tijd een grote bekommernis leeft. De mensen in het hoger onderwijs willen hbo5 versterken. Ze vragen ons daar aandacht aan te schenken. Volgens mij moeten we daar snel werk van maken. U zult alleszins bij mijn fractie steun vinden.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Voorzitter, ik zou me ook bij de bezorgdheden van de vorige sprekers willen aansluiten. Ik heb vorige maand overigens een schriftelijke vraag gesteld over de toekomst van hbo5 en specifiek van de opleiding verpleegkunde.

Minister, u hebt verklaard dat de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en de taskforce over de problematiek van de stages en over de Europese richtlijn overleggen. Ik vraag me af hoe het met dit overleg gaat. Ik ben in elk geval blij te horen dat hbo5 nog altijd in het plaatje past en dat u bereid bent hiervoor te vechten.

Minister Hilde Crevits: Hier worden heel terechte zorgen collectief gedeeld. Ik heb weinig tegenspraak gehoord.

Dit betekent dat we nu in de eerste plaats het advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde afwachten. De Federale Raad voor Verpleegkunde zal hierover vergaderen en zal in een advies formuleren wat het beroepsprofiel van verpleegkundigen precies moet en zal zijn en wat een verpleegkundige in de toekomst zal moeten kunnen.

Vervolgens moet de federale minister beslissen hoe zij hiermee wil omgaan. Dan moeten wij nagaan op welk kwalificatieniveau een opleiding moet beginnen. Dat kan het hbo5, het hoger onderwijs of de universiteit zijn. Dat is een belangrijke taak die wij moeten uitvoeren. Het is natuurlijk belangrijk hbo5 als waardevolle schakel in de keten van de zorgcontinuïteit te behouden.

Mevrouw Soens, mevrouw De Meulemeester, jullie hebben me gevraagd hoe het met de taskforce zit. De taskforce is actief met betrekking tot het onderwerp van de stage-uren en volgt dit op binnen de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn. De Europese normen zullen natuurlijk van toepassing zijn op hbo5. Op dat vlak moeten we zeer alert zijn. We moeten dit op gepaste wijze trachten te remediëren.

Ik weet niet meer wie net heeft opgemerkt dat hbo5 als het kneusje dreigt te worden beschouwd. Als ik de verhalen hoor, is iedereen er blijkbaar toch van overtuigd dat dit niet het geval is. Ook binnen de ziekenhuisorganisaties worden de hbo5-verpleegkundigen op een zeer actieve wijze overal ingeschakeld. We kunnen daar niet zomaar op ingrijpen. We moeten de toekomst van die mensen zo veel mogelijk trachten te vrijwaren.

Ik kan nu wel bevestigen dat er voor de studenten die momenteel een hbo5-opleiding volgen sowieso niets verandert. Ze volgen die opleiding. We zullen samen moeten nagaan hoe we hun toekomst stevig kunnen verankeren. Ik hoop op ieders steun om daar mee voor te zorgen. Ik heb hier in elk geval al gelijkkluidende klanken gehoord. (*Applaus van de heer Johan Verstreken*)

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): De stages zijn uiteraard zeer belangrijk. Ik ben zelf verpleegkundige. We leren het meest door zelf op de werkvloer te staan. Mevrouw Godderis heeft altijd les aan verpleegkundigen gegeven. Zij weet hoe belangrijk het is op dat werkveld te staan. Het gaat immers om een zeer praktijkgericht beroep.

Ik heb hier enigszins dezelfde geluiden gehoord. Een gegradueerde in de verpleegkunde vormt een heel belangrijke schakel als basisverpleegkundige in de gezondheidszorg. We moeten dat blijven bewaken. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de overgangsbepalingen en onduidelijkheid omtrent subsidies voor maatwerk

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, op 11 februari heb ik u reeds een actuele vraag gesteld over deze problematiek. Vorige week heeft onze collega, Sonja Claes, een heel specifieke actuele vraag gesteld over de inschaling van de personeelsleden.

Vandaag, collega's, op 1 april, start het maatwerk. Minister, men signaleert mij dat er nog steeds heel wat onduidelijkheid is.

Een derde van de beschutte werkplaatsen zegt mij vandaag nog steeds niet te weten welke subsidies zij juist zullen krijgen. Ze hebben ondertussen ook contact gehad met de administratie. De administratie werkt hard en luistert – waarvoor zij dankbaar zijn –, maar heeft vorige maandag nog moeten zeggen: "We kunnen het op dit moment nog niet juist zeggen, we moeten dit verder onderzoeken. Het zal nog even duren." De beschutte werkplaatsen stellen mensen te werk die tot gisteren werden gesubsidieerd. Zij weten niet of dat morgen nog het geval zal zijn. Voor sommige sociale werkplaatsen zou dit gaan over 50 à 70 mensen.

Ik geef u nog twee voorbeelden van onduidelijkheid. Vanaf februari heeft men een eerste subsidieberekening gekregen. Men stelt zich de vraag of dit het minimum is dat men op termijn zal krijgen en zo ja – wat men verhoopt – zou men daar graag een bevestiging van krijgen. Men stelt zich daarbij ook de vraag of de atypische werkplaatsen al of niet een invloed zullen hebben op de budgetten van de andere werkplaatsen.

Het grootste probleem is eigenlijk de continuïteit. Maandelijks zijn er voorschotten. Dat is een goede zaak, laat dat duidelijk zijn. Per kwartaal zijn er afrekeningen. Op basis van welke regels gebeuren deze afrekeningen? Speelt tijdelijke werkloosheid daarin al of niet een rol? De administratie antwoordt: "Nee, zolang ze niet te groot is." De vraag is dan natuurlijk wat de precieze regels zijn.

Minister, op welke manier zult u uiteindelijk duidelijkheid en zekerheid bieden wat betreft de verdere juiste subsidiëring van de sociale werkplaatsen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Meyer, we zijn vandaag 1 april. Dat is symbolisch, omdat het Maatwerkdecreet inderdaad vandaag van start gaat. De spelregels liggen duidelijk en al heel lang vast. Ze zijn in december goedgekeurd in een besluit van de Vlaamse Regering (BVR).

Mijnheer De Meyer, ik begrijp wel dat u nog altijd spreekt over beschutte en sociale werkplaatsen, maar ik denk dat het symbolisch is om vanaf vandaag over maatwerkbedrijven tout court te spreken. Ik spreek vanaf nu dus over maatwerkbedrijven.

We moeten een heel duidelijk onderscheid maken tussen de subsidie-enveloppe en de voorschotregeling.

De subsidie-enveloppe is gebaseerd op de jaren 2013-2014, dus eigenlijk op de laatste acht afgerekende kwartalen. Elk maatwerkbedrijf weet vandaag perfect op welke subsidie-enveloppe het recht heeft.

Dan is er de voorschotregeling, waarnaar u zelf nog hebt verwezen, die eigenlijk gebaseerd wordt op de laatste vier afgerekende kwartalen. Die regeling schuift op in de tijd. De subsidie-enveloppe ligt vast.

U vraagt mij hoe die voorschotten zullen worden afgerekend. Per kwartaal zal er een afrekening gebeuren, positief of negatief. Men krijgt iets bij of men moet iets terugstorten. Dat is de logica van een voorschot. Ik kan u ook zeggen dat de eerste voorschotten momenteel door de administratie in betaling zijn gezet. Dat is goed. Mijnheer De Meyer, we hebben het er inderdaad al over gehad, niet alleen in de plenaire vergadering, maar ook in de commissie: ik ben het met u eens dat er een probleem zou kunnen zijn voor een aantal maatwerkbedrijven wat de referteperiode betreft waarbinnen de subsidie-enveloppe is vastgesteld.

Waarom? Omdat die bijvoorbeeld te maken hadden met hoge structurele werkloosheid, een atypische periode, niet-representatief voor de situatie van vandaag. Mijn administratie heeft aan elk maatwerkbedrijf dat daarvoor in aanmerking komt, een schrijven gericht en heel duidelijk gezegd dat we samen met hen naar oplossingen zoeken. Is er momenteel financiële onduidelijkheid? Neen, elk maatwerkbedrijf weet perfect waar het recht op heeft. Het is goed te herhalen dat de voorschotten in betaling zijn gezet. De continuïteit van bedrijfsvoering is absoluut gegarandeerd. Die bekommernis delen we. We moeten ons daar geen zorgen over maken.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik ben tevreden dat we een aantal gemeenschappelijke zorgen hebben. Uw antwoord verrast me niet en zal ook het werkveld niet verrassen. De interpretatie die ze eraan geven en de bezorgdheid die ze hebben, is echter een andere dan de invulling die u geeft. Dit blijkt uit recente contacten die ik tijdens de voorbije uren nog heb gehad.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, het is niet de eerste keer dat deze vraag u wordt voorgelegd. De heren De Meyer en Beenders, mevrouw Claes, ikzelf en anderen hebben dat gedaan. Eigenlijk komt het er telkens op neer dat u zegt dat er geen probleem is en dat op 1 april alles in orde is. Kunt u mij ja of neen antwoorden op de vraag of de dubbele belofte, dat engagement, vandaag is ingevuld? Beschikt men over de rekening? Ik denk dat ik uw antwoord daarop wel goed heb begrepen.

Klopt het dat elk maatwerkbedrijf in een overgangsscenario kan treden, een overgangsscenario dat de continuïteit van bedrijfsvoering waarborgt? Met andere woorden, als bedrijven in het negatief gaan als gevolg van het uitvoeren van het Maatwerkdecreet, werd dan overeengekomen om een oplossing ad hoc te onderzoeken?

U zegt dat u gaat "samenzitten". Ik kan uit uw antwoord niet afleiden dat op vandaag dat samenstellen voor elk van die bedrijven tot een resultaat heeft geleid dat hen continuïteit op bedrijfsvoering garandeert. Ja of neen? Dan begrijpen we het ook.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Zowel ik als de minister hebben begrip voor de bezorgdheden vanuit de sector. We begrijpen dat veranderingen gepaard gaan met onwennigheid en zenuwachtigheid, zeker met betrekking tot financiële zaken.

Ik begrijp ook niet goed waarom deze actuele vraag vandaag weer aan bod komt. Dit is al verschillende malen aan bod gekomen, ook in de commissie. Volgens mij is er ook helemaal geen sprake van verandering van spelregels tijdens het spel. De overgangsbepalingen zijn immers mee opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering dat door de voltallige regering is goedgekeurd. Het siert de minister dat ze inspanningen wilt leveren om tegemoet te komen aan eventuele problemen die zich stellen. *(Applaus bij de N-VA)*

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Meyer, ik deel uw bekommernis. Ik heb duidelijk gezegd dat er voor bepaalde maatwerkbedrijven inderdaad een probleem zou kunnen zijn met de referteperiode waarbinnen de subsidie-enveloppe is vastgelegd omdat die atypisch was. Ik zou het ook heel jammer vinden dat bepaalde goede maatwerkbedrijven hierdoor geen goed werk meer zouden kunnen leveren.

Ik heb het verschil uitgelegd tussen de subsidie-enveloppe, die is vastgelegd, en de voorschottenregeling, waarmee we nu werken. Dat is een goede zaak. De

spelregels zijn niet veranderd, ze liggen al drie maanden vast. Ik verander niet de spelregels tijdens het spel, dat zou ik redelijk onbillijk vinden ten opzichte van de desbetreffende bedrijven.

Mijnheer Van Malderen, ja, alles is in orde. De subsidie-enveloppe ligt vast. De voorschotten worden uitbetaald. En we gaan kijken voor die atypische bedrijven. Ja, mijnheer Van Malderen, maar ik ben niet de uitvinder van dit grote Maatwerkdecreet, voor alle duidelijkheid. Ik vind het een zeer goed decreet. Maar ik heb gewoon uitgevoerd wat in de vorige regeerperiode eigenlijk al beslist was.

We hebben nu gezorgd voor duidelijkheid over de subsidie-enveloppe. Elk maatwerkbedrijf weet waarop het recht heeft. Tegelijk werken we met voorschotten, die kunnen worden aangepast, in negatieve of positieve zin. Op het einde van een eerste kwartaal volgt er dan een afrekening.

We delen absoluut uw bekommernis, mijnheer De Meyer, dat er inderdaad een aantal maatwerkbedrijven zijn waarvoor de subsidie-enveloppe is vastgelegd in een periode die niet representatief is ten opzichte van de huidige periode. Daar gaat mijn administratie werk van maken. Ze gaan met hen aan tafel zitten. Ze hebben allemaal een schriftelijke uitnodiging gekregen om rond de tafel te gaan zitten en te kijken hoe we het kunnen oplossen. Als uw bekommernis nog is, mijnheer De Meyer, of ik dat wil oplossen, kan ik u zeggen: ja, absoluut. In de sociale tewerkstelling mag er geen enkele plek verloren gaan.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik waardeer uw engagement, minister. Het is veel vriendelijker dan uw antwoord dat ik op 11 februari 2015 heb gekregen. Als ik nog een suggestie mag doen, want ik moet me niet moeien met het werk van commissies waarvan ik geen lid ben, zou men eventueel een gesprek kunnen hebben met de Vlaamse Federatie van Beschutte Werkplaatsen (VLAB) om met hen de problemen te bekijken die zij nog ervaren. Kan er een antwoord op worden gegeven dat alle zorgen wegneemt, hoera. Zijn er nog een aantal problemen die moeten worden opgelost, komt er alleen maar meer duidelijkheid voor.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van John Crombez en Jan Bertels betreffende de narekening van de geraamde gewestelijke personenbelasting door het Rekenhof en de oprichting van een interfederale taskforce – 308 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer John Crombez bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van John Crombez en Jan Bertels houdende de narekening van de geraamde gewestelijke personenbelasting door het Rekenhof en de oprichting van een interfederale task force.

De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp·a): Het is belangrijk dat we al het nodige kunnen doen om duidelijkheid te krijgen. Ik heb begrepen dat de minister van Begroting daarnet op camera heeft gezegd dat ze zelf in Vlaanderen niemand heeft die die berekeningen kan maken. U kunt dit doen, voorzitter. U kunt de commissie hier in het parlement samenroepen de dagen na de beslissing over de begrotingscontrole. Dat is absoluut nodig.

Verder vragen we dat de regering wat in de Financieringswet staat en wat de cijfers zijn, door het Rekenhof laat narekenen voor de parlementen.

Wat de interfederale werkgroep betreft, willen we niet het antwoord krijgen dat het plots uit de lucht komt vallen en dat we geen tijd meer hebben gehad om er iets aan te doen. De gevolgen voor de begroting en zeer concreet voor Onderwijs en Welzijn zijn te groot om dit zomaar weg te zetten. Met het voorstel van resolutie vragen we om het nodige te doen, zodat dit parlement zijn werk kan doen.

Ik kan aanvaarden dat de minister vindt dat ze niemand heeft om de berekeningen zelf juist te maken. Maar het is ook een probleem voor het parlement, als men blijft weigeren om zeer concreet te spreken over de mogelijke investeringen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van John Crombez en Jan Bertels houdende de narekening van de geraamde gewestelijke personenbelasting door het Rekenhof en de oprichting van een interfederale task force naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting verwezen.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN DECREET van Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Caroline Bastiaens, Yamila Idrissi en Bart Caron houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013 – 261 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, ik wil als voorzitter van de commissie Cultuur vragen om de agenda van de plenaire vergadering van 22 april 2015 aan te vullen met de behandeling van het voorstel van decreet houdende wijziging van het Kunstendecreet. Dat voorstel is vorige week donderdag unaniem in de commissie goedgekeurd. Gelet op het feit dat er geen vergadering meer is van het Uitgebreid Bureau, zou het niet op de agenda staan van de plenaire vergadering van 22 april. We willen nog drie weken geduld hebben, maar willen wel dat er dan over wordt gestemd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Is het parlement het eens met dat voorstel tot aanvulling van de agenda? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

Het incident is gesloten.

ROUWHULDE

De voorzitter: Mag ik iedereen verzoeken om recht te staan voor een rouwhulde naar aanleiding van het overlijden van de heer Joris Van Hauthem?

Beste collega's, dames en heren, op 25 maart jongstleden is op 51-jarige leeftijd ereondervoorzitter van het Vlaams Parlement Joris Van Hauthem overleden. Hij verloor de strijd tegen darmkanker.

Joris Van Hauthem was lid van het Vlaams Parlement van 1992 tot 2014. Eerst voor het Vlaams Blok en later voor het Vlaams Belang.

Zijn korte leven stond in het teken van de politiek.

Joris Van Hauthem werd geboren in Anderlecht op 29 november 1963. Hij studeerde Moderne Geschiedenis en Audiovisuele Communicatiemedia aan de Katholieke Universiteit van Leuven. Zijn studentenjaren waren politiek bewogen. Hij was bezield door een fel geëngageerd Vlaams-nationalisme, actief in de militante Vlaamse beweging, bestuurslid en zelfs preses van de Nationalistische Studentenvereniging.

Na zijn studies werkte hij even bij de Dienst Kijk- en Luistergeld en kwam hij als medewerker van Filip Dewinter terecht in de Kamer. Op vraag van partijvoorzitter Karel Dillen bouwde hij in Vlaams-Brabant het Vlaams Blok uit.

Hij werd in 1989 – op 25-jarige leeftijd – verkozen als Brussels volksvertegenwoordiger, werd lid van de Kamer in 1991 en Vlaams volksvertegenwoordiger en gemeenschapssenator in 1995. Hij was fractieleider in zowel de Senaat als het Vlaams Parlement, waar hij van 2009 tot 2012 ook Bureau lid was. Jarenlang zat hij mee in het nationale bestuur van zijn partij en was hij de woordvoerder van het Vlaams Belang. Van 2001 tot kort voor zijn dood was hij lid van de gemeenteraad van Lennik.

In het Vlaams Parlement was hij zeer actief rond de problematiek van de Vlaamse Rand rond Brussel en de rechten van de Vlamingen. Hij liet zich opmerken door zijn kennis van communautaire en institutionele dossiers. Zijn tussenkomsten waren telkens gevat en zijn interpellaties over bijvoorbeeld het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde waren legendarisch. Met een niet aflatende inzet waakte hij over de belangen van de Vlaamse zaak en bepleitte hij maatregelen die de ontnederlandsing – in en rond Brussel – moesten tegengaan.

Talrijk waren ook zijn pogingen om het Vlaams Parlement te bewegen tot het indienen van een belangenconflict omdat een andere assemblee een ontwerp had ingediend waarvan hij vond dat het de belangen van de Vlaamse Gemeenschap ernstig benadeelde. In de periode dat hij zetelde in ons Vlaams Parlement, heeft hij liefst 37 keer een motie betreffende een belangenconflict ingediend.

Joris Van Hauthem was een hardwerkend parlamentslid en een collega met een grondige kennis van het reglement, wat een meerwaarde was. Op een ernstige en gedegen manier gaf hij invulling aan zijn mandaat van volksvertegenwoordiger.

Overtuigd van zijn gedachtegoed, was hij in de omgang vriendelijk en zeer correct. Een woord was bij hem een woord, en daarom ook genoot hij waardering bij vriend en tegenstrever, over de partijgrenzen heen.

Na de regionale verkiezingen van 25 mei 2014 werd hij niet meer verkozen en verliet hij noodgedwongen het Vlaams Parlement. Het was met spijt, want de goesting was er nog steeds en er waren nog veel dossiers die hij wou aankaarten in het Vlaams Parlement. Hij wou de slechte verkiezingsuitslag van zijn partij even laten bezinken en dan uitkijken naar een nieuwe toekomst.

Het liep anders dan verwacht.

Dames en heren, aan het werkzame leven van Joris Van Hauthem is na 51 jaren een vroegtijdig einde gekomen. We gedenken onze oud-collega met respect. Namens u allen betuig ik aan de familie en nabestaanden van de overledene mijn oprechte deelneming.

Ik verzoek eenieder een ogenblik stilte in acht te nemen.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 22 april 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 16.53 uur.